

VOORWAARTS

SOCIAALDEMOCRATISCH DAGBLAD

ABONNEMENTEN
25 cent per week, f 3.30 per kwartaal. - Met het Geïllustreerd Weekblad „De Notenkraker“ 31 cent per week, f 4.10 p. kwartaal - Losse nummers 6 ct. Afzonderlijke abonnements „Notenkraker“ f 1.20 per kwartaal - Losse nummers Notenkraker 10 cent

Onze abonnees zijn gratis volgens polisvoorwaarden (gewaarborgd door „The Ocean Accident & Guarantee Corporation, Rokin 151, Amsterdam“) verzekerd tegen de geldelijke gevolgen van ongelukken en wel voor:

DIRECTEUR-HOOFDREDACTEUR: Y. G. VAN DER VEEN HZN.
BUREAUX VAN REDACTIE ADMINISTRATIE EN EXPEDITIE:
GED. SLAAK 120, ROTTERDAM - TEL. N.º 9443-9444
POST-CHEQUE- EN GIRODIENST: 28333. POSTBUS 1162. TELEGRAM-ADRES: VOORWAARTS. ROTTERDAM

FL. 3000 bij blijvende invaliditeit.
FL. 400 bij overlijden.
FL. 200 bij verlies van een hand.

FL. 200 bij verlies van een voet of oog.
FL. 100 bij verlies van een duim.
FL. 100 bij breuk v. schedel of ruggegraat.

FL. 60 bij verlies van een wijsvinger.
FL. 50 bij verlies van een lid van den duim.
FL. 25 bij breuk van bovenarm of elleboog.

ADVERTENTIËN
30 CENT PER REGEL, bij contract speciaal tarief. - Vierkantjes per 20 woorden 30 cent. Vergadering-aankondigingen speciaal tarief. Ingezonden mededeelingen f 0.60 en f 1.50 per regel.

FL. 20 bij verlies van een lid van den wijsvinger, bij breuk van onderarm, elleboog of knieschijf.
FL. 15 bij breuk van een enkel of een sleutelbeen of bij verlies van een vinger.
FL. 5 bij verlies van een vingerlid.

Malaise en loon.

▲ De Nederlandsche werkgevers staan in den tijd van economische crisis met het geestesmiddel klaar: goedkope productie ten koste van de arbeiders. Langere arbeidstijd, lagere loonen, kunnen alleen redding brengen. Aanval op aanval op het levenspeil der arbeidersklasse heeft plaats. In het bedrijfsleven zoo wel als in het parlement.

Het is de methode, die het kenmerk draagt niet alleen van — voor een goed zakenman onbegrijpelijk — gemakzucht en kortzichtigheid, zoo niet onkunde, maar ook van onmensche-lijke klasse-egoïsme.

Tegenover dezen verdorven en verderfelijken wereldgeest stellen wij de volgende beschouwingen en daden van Ford:

„Het verlagen van loonen is de gemakkelijkste en snelste manier om de situatie aan te passen, om niet te zeggen: de onmensche-lijke. Het is feitelijk niet anders dan den arbeid-ster belasten met de onkunde der beheerders. Als belasting van de onkunde der beheerders, als de wij het zoed willen verstaan dan is elke de-pressie een opvoeding aan elken fabrikant om beter zijn hersens te gebruiken bij het be-heer van zijn zaken — namelijk om de bezwa-ren die zich voordoen te overwinnen door zijn be-heer en niet, zoals de dommen doen, door loonsverlaging. Het verlagen van loonen, voor-als al het andere is gewijzigd en verbeterd, is het ontwerpen van den kern der zaak. En als de kern der zaak wordt aangepakt, dan zijn loonsverlagingen meestal niet noodig: dat is mijn ervaring.“

„Als het ooit zoo ver kwam dat ik zou moeten kiezen tusschen loonsverlaging of het niet uitkeeren van dividend, dan zou ik geen di-vidend uitkeeren. Het zal niet zoover komen, want, zoals ik al aangeleerd heb, is loonsver-laging altijd oneconomisch. Loonsverlaging is altijd een foutieve financiële politiek, omdat zij de koopkracht vermindert. Als iemand aan-neemt, dat het besturen eener onderneming verantwoordelijkheid meebrengt, dan mag hij ook aannemen, dat een deel van die verant-waardelijkheid bestaat in de zorg voor een minimum levensonderhoud voor zijn ondergeschik-ten. De financiering van een onderneming heeft zich niet slechts bezig te houden met de winst en het financiële weerstandsvermogen der onderneming, doch eveneens met de kapita-len, die de onderneming terugbetaalt aan de gemeenschap in den vorm van loonen. Wel-dadigheid of gift hebben hiermee niets te ma-ken. Het komt slechts hierop neer dat geen enkele onderneming kan geacht worden aan haar doel te beantwoorden, als zij niet zóó goed beheerd wordt, dat zij naar menschen in staat stelt zeer veel werk te doen en daarvoor een hoog loon te ontvangen.“

„Er zit meer in loonen dan geld alleen — zij vergen goederen, huizen, gezinnen, kinderop-voeding. Men mag niet lichtvaardig met loo-nen omspringen. In de boekhouding zijn loo-nen slechts getallen; maar in de menschen-wereld zijn zij broodtrommels en kolennummers en wegen en scholen-benoedigheden voor het huisgezin.“

Het is duidelijke taal. Zóó duidelijk, dat wij voor den aandachtigen lezer — en dat zijn im-mers alle lezers van „Voorwaarts“ — er niet één woord van commentaar aan hebben toe te voegen.

De heiligheid van het leven

Dezer dagen riep de R.-K. Volkskrant ach en we over „de socialistische moraal“ van ons Belgische zusterblad „Le Peuple“, dat elmen-tarie gepleit had voor een jeugdige moorde-lares.

Volgens het brave Roomsche blad erkende de socialistische moraal dus het recht op dood-slag. En jammerend vroeg het wat er aldus terecht kwam van de onaanstootbare heiligheid des levens.

Deze dierbare ontboezening, die opnieuw tegenover de socialistische boosheid des harten de heilrijke zachzinnigheid van het christe-lijk genood onthulde, doorwandelde de geheele christelijke pers. We zagen het in eenige bla-den, die trouw gezworen hebben aan de kapita-listische moraal van uitbuiting en menschen-berof, alsmede aan de officiële grootmoorde-larij, genaamd militarisme. En — andere, die warmgestemd zijn voor wederinvoering van de doodstraf.

In het wonder, dat wij er een smaak bij in den mond kregen als wanneer Broekhuys zijn belan-es oopst met ethische ontboezeningen?

Alsof het toeval spreekt vinden we nu in de „liberale „Vrijheid“ nog een kostelijke bij-drag tot de kennis van de heide, die in de beste omgeving van de Volkskrant voor de on-aanstootbare heiligheid van het leven bestaat. Het is een aanjaling uit een Roomsche studie-boek voor toekomstige priesters. Geschreven door een hoogleraar in de theologie in Rome, verkrijgt goedkeuring en voorzien van de ho-ogste zondkeuringen der kerkelijke autoriteiten. Het is een betekent, dat alles in dit boek in over-eenstemming is met het rechtzinnig roomsche geloof en met de goede roomsche zeden.

In dit studieboek — niet het eerste het beste valt het volgende te lezen:

„Zoodra iemand in het openbaar keit-liche leer verkondigt en anderen met wo-orden of voorbeeld tracht te bederven, kan hij niet alleen, in het afgetrokken gespro-ken, ingebannen worden, maar ook naar recht worden gedood, immers opdat hij niet door pestbrengende bestemming zeer velen verdorve; want een slecht mensch is slech-ter dan een wild beest, en doet meer kwaad, gelijk Aristoteles zegt.“

En verder:

„Beroupt gelijk het geen kwaad is een wild dier van het woord, dat uitermate scha-delijk is, te doodt“ zoo kan het goed zijn van een keitersche mensch, die aan de godde-lijke waarheid afbreuk doet en anderen well

HET DAWES-RAPPORT.

DE MEENING VAN OUDEGEEST.

Naar aanleiding van de aanvaarding van het Dawes-rapport door de Londensche con-ferentie en de discussie daarover op het Ham-burgsche congres der I.T.F. hebben wij onzen partijgenoot J. Oudegeest, secretaris van het Internationaal Vakverbond gevraagd ons zijn meening over deze kwestie te zeggen.

Indien ge vraagt naar mijn standpunt ten opzichte van het Dawes-rapport en de stroomingen, welke zich in de Britsche Vakbewe-zing ten opzichte van dit rapport en het scha-devergoedingsvraagstuk voordoen, moet ik u het volgende zeer in het kort uiteenzetten:

Het standpunt van de verantwoordelijke lei-ders, zoowel der politieke als der Vakvereeni-gingsbeweging der arbeiders, vindt ge neerge-legd in de resolutie welke de verenigde Be-sturen van de Londensche en Amsterdamsche Internationale op den 14en Juli hebben aange-nomen. Daaruit blijkt, dat al hebben wij be-zwaren tegen het Dawes-rapport (die o.a. ook betreffen, het omzetten van de staatsexploita-tie der Deutsche Spoorwegen in privaatre-dering, evenals dat het bezwaar was op het Transportarbeiderscongres te Hamburg), wij toch van meening zijn, dat onder de gegeven omstandigheden 't Dawes-rapport dient te wor-den aangenomen om de eenvoudige reden, dat het schadevergoedingsvraagstuk aan de orde zal blijven, zolang niet een oplossing in eenigszins billijken geest gevonden wordt. Het Dawes-rapport is het meest billijke van al de plannen die tot dusverre gemaakt zijn. Men kan heel gemakkelijk op een congres demagogisch beweren, dat het de kapitalisten zijn, die be-talen moeten en dat men tegen het Dawes-ra-pport is, vooral wanneer men de zekerheid heeft, dat het toch zal worden aangenomen en uit-voerd. Dit kan men echter alleen doen, wan-neer men geheel verantwoordelijkheid heeft, zoals dit met bedoelde leiders der I.T.F. het geval is.

Wie zich echter zijn verantwoordelijkheid bewust is, en in plaats van een negatieve, een positieve politiek wil voeren, kan niet anders, dan, zij het ook wellicht met enige wijziging, deze laatste poging om Europa voor een alke-heelen ondergang te behoeden, accepteren en ondersteunen. Het is toch voor ieder, die de oogen open heeft, wel klaar, dat, indien de Londensche conferentie zou zijn mislukt, d.w.z. het Dawes-rapport niet zou zijn aangenomen en geen overeenstemming zou zijn verkregen omtrent den aard der te leveren goederen, of de wijze van ontruiming van het Roergebied, — Duitschland voor zeer lange jaren verloren zou zijn wegens toenemende inflatie, toenemende werkloosheid, toenemende armoede, toenemende haat, tegen de leiders der Entente lan-den, toenemende communisme enerzijds, en toenemend nationalisme anderzijds, waar tus-schen de middenpartijen, de eenige, die op dit oogenblik nog in staat zijn om de republiek te dragen, zullen worden doodgedrukt met het gevolg, dat de Deutsche arbeidersklasse veel meer in slavernij zal worden gedwongen dan zij tengevolge van het Dawes-rapport ooit zal komen.

Zoo ziet niet ik alleen het, doch zoo zien alle leiders uit de politieke en Vakbeweging der arbeiders, die eenigen kijk op politieke toestan-den hebben, het. In Engeland denken zij, die

ge toestanden klaar zien, er ook over als ik, ge-tuige de aanneming der zooveen aangehaalde resolutie met de stemmen van de vertegen-waardigers der Engelse Labour Party en van het Engelse Trades Union Congress. Getuige ook de pogingen door Ramsay MacDonald en de zijnen, eveneens leden der Engelse La-bour Party, aangewend om te slagen. Natuur-lijk is hiernaast de extreme strooming onder de Engelse vakvereenigingsmensen, die te-gen het Dawes-rapport is en dezen tegenstand argumenteert met te zeggen, dat de kapitalis-ten moeten betalen, en dat, wanneer Duitsch-land leveringen in natura gaat doen, de werk-loosheid in Engeland nog groter zal worden. Zoals altijd bij dergelijke extreme redeneerin-gen, is de laatste stelling dezelfde, welke door de Engelse conservatieven tegen het Dawes-rapport wordt aangevoerd.

Ik geloof niet, dat het noodig zal zijn hierom-trant veel te zeggen. Het spreekt van zelf, dat het onmogelijk is, de schadevergoeding in goud te betalen, hetgeen ieder weet, die van econo-mische en financiële zaken ook maar een grein verstand heeft. Het aardigste is echter, dat men naast de stelling, dat er niet in natura mag worden betaald, betoogde, dat de kapitalisten maar moeten betalen. Als of de kapitalisten met eenige tientallen miljarden aan goud of rentemarkt biljetten in hun zak rondlopen en alsof ook het kapitaal der kapitalisten niet in ondernemingen gestoken is, die alleen aan de kosten der reparaties kunnen opbrengen, wan-neer zij meerwaarde afwerpen die... door de arbeiders wordt geschapen.

Zolang de kapitalisten niet zijn onteigen-d, betalen de arbeiders als de overgrote meer-derheid der consumenten, altijd.

Daarom is de leuze, dat de kapitalisten maar moeten betalen, van grof demagogisch karak-ter, ook omdat hierbij rechtstreeks gespeu-eld wordt op de onkunde van een groot aan-tal arbeiders die omtrent deze dingen natu-urlijk niet genoeg geleerd hebben. Deze dema-gie wordt nog groter, wanneer dezelfde men-schen beweren, dat de politieke strijd van de arbeidersklasse heel wat minder waarde heeft dan de economische strijd. Want het is toch wel duidelijk, dat het alleen mogelijk zal zijn om de kapitalisten te laten betalen, wanneer men de politieke macht heeft, om de kapita-listen hiertoe te dwingen. En iedereen weet, dat de arbeiders in Duitschland deze politieke macht niet hebben, zoodat de heele roe-nceering een slag in de lucht is. Zelfs in Engeland, waar een arbeidersregering aan het hoofd staat en het communisme nog niets aan de arbeidersorganisaties misdaan heeft, wat het in Duitschland deed, is de arbeidersregering niet bij machte om de beursmannen te dwingen, een leening voor Rusland te geven, zonder dat aan de voorwaarde dezer beursmannen is vol-daan. Terwijl de Engelse regering niet in staat is, om ten bate van Rusland geld los te krijgen, stelt men dezen eisch aan een burger-lijke, kapitalistische regering in Duitschland, welke positie ten opzichte van groot-industrieelen en bankiers nog vrij wat zwaarder is dan die der Engelse regering.

Gij ziet wel, besluit Oudegeest zijn mede-we-lingen, dat ik niet veel waarde hecht aan wat in Hamburg over het Dawes-rapport is gezegd.

Buitenland

Rotterdam, 22 Augustus.

De berichten, die heden uit Berlijn komen omtrent de kansen van het Londensche ver-drag in den Rijksdag luiden minder gerust-stellend dan die van gisteren.

Natuurlijk zijn het de Duitsch nationalen, die hun spel om tot het laatste oogenblik als sphynx te poseren en de situatie raadsel-achtig en onzeker te houden, blijven volhou-den. Gister hebben zij in hun fractie-vergade-ring wel besloten hun afwijzend standpunt ten opzichte der Dawes-vorstellen te blijven handhaven, maar ook uit dit besluit is er in zijn algemeenheid weer niet aanstonds de con-clusie te trekken, dat zij tegen de nieuwe spoorwegwet zullen stemmen voor welk wets-ontwerp zoals men weet alleen hun stemmen onontbeerlijk zijn.

De Duitsch nationalen hebben reeds zoo vaak met groote woorden geschetterd, dat men in Duitschland de hoop niet heeft opgegeven, dat zij zich intjids nog zullen bezinnen.

Dat een boycotten van het Londensche ver-drag en de daartoe noodzakelijke voort-vloeiende ontbinding van den Rijksdag voor de nationalisteen een slag in 't eigen aangezicht zou zijn, zal het gematigde gedeelte nog wel tot het kiezen van 'n uitweg kunnen bewegen, het is echter de vraag, of zij kans zullen zien de overhand te houden over hun meer ultra-reactionair gezinde geestesverwanten, wien het alleen maar te doen is de republikeinse re-gering een hak te zetten.

Wat er gebeuren zal, indien de Rijksdag er niet toe zou komen om twee-derde meerder-hed voor de nieuwe spoorwegwet, door het Dawes-plan noodzakelijk gemaakt, te vinden is nog onbeslist.

Zal de Deutsche regering op 30 Augustus

belaagt van het gebruik van het schadelijk leven te bevoenen.“

Ziedaar hoe Rome oordeelt over de heilig-heid van het leven.

Zou de Volkskrant nu maar niet een wat minder grooten mond opzetten tegen hen, die wat minder star in leersellingen zijn, maar die van het mededoen en de liefde van Christus iets in praktijk pogen te brengen.

het protocol van Londen toch laten teekenen, en wat zal er geschieden, indien de onderte-kening op dien dag niet zal plaats hebben?

In de openbare vergadering der commissie van buitenlandse zaken hebben de Duitsch nationale leden hier commissie gisteren met groote bezorgdheid deze laatste vraag gesteld en de rijkskanselier zelf alleen te antwoor-den, dat dan de geheele zaak op losse schroe-ven zou komen te staan en het niet zeker was, of de Duitschers later nog dezelfde voorde-len zouden kunnen behalen, welke het Lon-densche verdrag, ondanks alle zware verplich-tingen die het bevat, aan Duitschland ver-zekert.

Zolang er noch van de eene, noch van de andere zijde volkomen zekerheid is omtrent het lot dat het verdrag in den Rijksdag wacht zullen wij voorzeker de handelingen der Duitsch-nationaalen nog wel als 'n schijnge-vecht mogen beschouwen, vooral in scène gezet voor de nationalistische kiezers. Indien ze in de Rijksdag werkelijk tegen de spoor-wet zouden stemmen, zal het Deutsche volk bij een nieuwe verkiezing wel een treffend an-woord geven op die uitdaging, — maar de atmosfeer in Europa, te Londen opgeklaard, zou minstens voor eenigen tijd weer min of meer vertroebeld worden.

Het verdrag van Londen.

De Duitsch-nationaalen tegen het verdrag?

Uit Berlijn wordt gemeld. Het is anders gelo-ven, dan men algemeen verwacht had. De Duitsch-nationaalen hebben besloten hun hou-ding niet te wijzigen en getrouw te blijven aan de zeven voorwaarden, die zij voor het begin van de conferentie van Londen bij het onder-houd van den rijkskanselier met de leiders der partijen aan de regering en aan de Deutsche delegatie hadden gesteld.

Hoogstwaarschijnlijk, zoo meldt men aan de N. R. C., zullen nu de Duitsch-nationaalen dus tegen de wetsontwerpen stemmen. Hun besluit zal moeilijk anders kunnen worden uitgelegd, daar volgens hun meening de te Londen geslo-ten overeenkomsten met hun eischen niet vol-doende rekening houden.

Voor zoover de toestand zich op het oogen-blik laat overzien, kan dus de ontbinding van den Rijksdag en eventueel een volkstemming,

welke over het lot van de drie wetsontwerpen en dus mede over het rapport der deskundigen zal beslissen, ofwel zoowel ontbinding, als volkstemming worden verwacht.

Intusschen wordt aan het Hbl. gemeld, dat de Duitsch-nationaalen nog een slag om den arm hebben gehouden door zich over geen enkel punt duidelijk uit te spreken.

De Duitsch-nationaalen in de commissievergadering.

Gisteren heeft de commissie van buiten-landsche aangelegenheden de bespreking van de overeenkomst van Londen voortgezet. Dit-maal echter droeg deze conferentie niet het gewone vertrouwelijke karakter, maar was ze openbaar.

Behalve de drie Deutsche gedelegeerden, dr. Marx, dr. Stresmann en dr. Luther, waren bijna alle leden van het kabinet en een zeer groot aantal Rijksdagleden verschenen. Het meest interesseerde natuurlijk de houding, die de Duitsch-nationaalen zouden aannemen.

Hun sprekers verrasten in de commissie alle aanwezigen door hun bezorgdheid over de vraag, wat er zou gebeuren, als de drie wetten niet worden aangenomen. De rijkskanselier, dr. Marx, herhaalde, hetgeen eergisteren reeds in een officieel communiqué is medegedeeld, dat namelijk de geheele overeenkomst op losse schroeven komt te staan, wanneer ze op 30 Augustus niet wordt ondertekend. De Duitsch-nationaalen brachten hiertegen in, dat dit wel zo'n vaart niet zal loopen, in ieder geval zouden dan nadere onderhandelingen met de Entente mogelijk zijn.

Dr. Marx meende dit ernstig te moeten be-twijfelen, maar zelfs al kwam het tot een nieuwe conferentie, dan zou het nog zeer de vraag zijn, of Duitschland op deze conferentie dezelfde resultaten zou bereiken, die het te Londen bereikt heeft. Dr. Stresmann herin-derde in dit verband aan het request van de 1700 Engelse industrieelen, tot het Lagerhuis gericht, waarin zij er op wezen, dat het tegen de belangen van de Engelse industrie is, de grote internationale leening voor Duitschland te helpen verwezenlijken, daar deze leening ten doel heeft de Deutsche industrie, en daarmee de Deutsche concurrentie, op de been te helpen.

Het standpunt der sociaal-democraten.

De sociaal-democratische Rijksdaggroep heeft gisteren, volgens een HN-telegram, nog ver-gaderd om te beraadslagen over den toestand, die ontstaan is door de houding van de Duitsch-nationaalen in de commissie voor buitenland-se zaken. Men kwam tot de slotsom, dat in geval de vereischte meerderheid van 2/3 niet tot stand komt onder alle omstandigheden de ontbinding van de Rijksdag moet worden ge-eischt.

De regeringspartijen, zoowel als de sociaal-democraten, schijnen, naar ook blijkt uit hun bladen, een nieuwen kiesstrijd niet te vrezen. De sociaal-democraten hebben een aantal zetels, die zij bij de jongste verkiezingen aan de com-munisten hebben moeten afstaan, te herove-ren, terwijl de regeringspartijen erop rekenen, dat de Duitsch-nationaalen, die bij de verkie-zingen veel geluk hebben gehad, hun winst weer zullen verliezen.

Enkele bladen hopen, dat in elk geval wel-dra nieuwe verkiezingen zullen worden uitge-schreven, zelfs indien de Duitsch-nationaalen voor de spoorwegwet stemmen. Men zou dan af kunnen rekenen met de radicalen van links en van rechts.

Herriot in de Fransche Kamer.

De belangstelling voor de Kamerzitting, die op zoo ongewone wijze de vacantie komt on-derbreken was gisteren buitengewoon groot. Een lange rij publiek stond uren tevoren voor het Palais de Bourbon te wachten. Ook de Ka-merleden waren zeer talrijk opgekomen. Herriot werd met een ovatie van links begroet, die de communisten trachten te doen mislukken door op de banken te klimmen en te zwaaien met een groot biljet waarop het portret en de naam van den onlangs wegens desertie veroor-deeld Lemounier. De zaalwachters noodzaak-ten hen eindelijk dit op te bergen, waarna Herriot onder hernieuwd gejuich van links en hou-deroep der communisten de tribune be-steeg.

Zijn minutieuze uiteenzetting van het optre-den der regering te Londen bevatte uit den aard der zaak weinig nieuws, na al hetgeen daarover reeds is gepubliceerd. Herriot be-jurde zich eerst de noodzakelijkheid aan te toonen van internationale samenwerking, in-dien men het plan-Dawes aanvaardt. Hij be-toogde daarna, dat het Fransche arbitrage-voorstel het succes der conferentie had ver-zekerd. Frankrijk is daarmee trouw gebleven aan de beloften, tijdens den oorlog gedaan.

Herriot over de ontruiming van het Roergebied.

Wat de ontruiming van het Roergebied be-treft, herinnerde Herriot er aan, dat het vraag-stuk van de ontruiming te Londen niet aan de orde zou worden gesteld en dat te Chequers was overeengekomen, dat geen bezwaar zou worden gemaakt tegen een onzichtbare bezet-ting van het Roergebied.

Wanneer ik te Londen geweigerd had, deze kwestie te bespreken, aldus Herriot, zou ik strikt genomen in mijn recht zijn geweest, doch ik moet erkennen, dat het probleem de onder-handelingen overheerschte. Ik heb moeten con-stateeren, dat de toepassing van het plan-Dawes onmogelijk zou zijn, wanneer de kwestie van het Roergebied niet bevredigend werd op-gelost.

Een motie van vertrouwen in Herriot.

De Fransche Kamer heeft gisteren de hou-ding der regering goedgekeurd en met 320 tegen 209 stemmen besloten, de te Londen ge-sloten overeenkomsten te bespreken.

In den Senaat heeft Herriot zijn verklaring voorgelezen, waarbij hij door de linkerzijde werd toegejuicht.

Spanje.

Nieuwe nederlagen in Marokko.

Het schijnt, dat de Spanjaarden in Marokko weer nieuwe tegenslagen hebben ondervon-den. Zoals men weet, laat de censuur zoo goed als niets door, maar bij de officiële mededeelingen kan men tusschen de regels door lezen, dat het de Spaansche troepen niet goed gaat.

Het laatste officiële communiqué over Marokko zegt: Onze troepen rukten, ten-gevolge van de moeilijkheden van het terrein langzaam vooruit, trokken de Hoj over en rukten in de richting van Lama Verde op. Zij bevinden zich thans tegenover een numeriek sterke vijandelijke macht. De Spaansche ge-ne-raal, die geen last had verder voort te rukken, beval een terugtrekkende beweging. De Span-jaarden kregen één doode en neken gewon-den. De vijand deed elders een heftigen aanval op onze stellingen. De Spanjaarden kregen drie doden en 26 gewonden.

De „generaal, die geen last had, verder voort te rukken“ is kostelijk!

Geen Fransche hulp.

Een communiqué van het Spaansche direc-torium spreekt het bericht uit Engelsche bron-ten aangaande een z.g. Fransch-Spaansche overeenkomst voor een afdoende militaire actie in Marokko en deelt mee, dat het jongste on-derhoud tusschen generaal Primo de Rivera en den Fransche generaal de Chambrun zich be-perkte tot het vaststellen van maatregelen om te beletten, dat de vijand versterkingen zou krijgen van elementen uit de Fransche zone en omgekeerd.

In de nota wordt voldoening uitgedrukt over de hartelijke Fransch-Spaansche betrekkingen.

Zuid-Slavië.

De moordaanslag op de Yeogo-Sla-vischen attaché te Sofia.

Uit Belgrado wordt gemeld: De minister van buitenlandse zaken heeft een langdurig on-derhoud gevoerd met den minister-president over de vaststelling van den tekst van de Zuid-Slavische nota aan Bulgarije, wegens den aan-slag op den Servischen militairen attaché te Sofia. De nota zal in uiterst scherpen toon ge-steld zijn.

Een nieuw incident op den Balkan: gisteren is het namelijk te Serajewo tot een bloedige botsing gekomen tusschen Mohammedanen en Serviers. Een Mohammedaan werd gedood en twee zwaar gekwet.

Onder het Zoeklicht

DE ASSISTENTEN.

Er zijn vele verhalen over school en school-meesters uit den tijd van onze groot- en over-grootvaders. De kinderen zaten met vijven in één bank, de vloer was van steen, de school-meester had een klasse van zestig, zeventig leerlingen en verdiende, twee, driehonderd gulden in het jaar. De kinderen namen ieder een turf mee voor de kachel en meester ram-selde er alle zonden uit en alle deugden in. Hij zorgde voor orde en tucht in en buiten de school. De kinderen waren dan ook lang niet zoo ondeugend. Zij konden mooier schrijven en brachten het verder in rekenen. En de oudste en beste leerlingen mochten meester een handje helpen en gaven de kleintjes onderwijs. De scholen koetten toen weinig geld en toch ver-zekeren alle grootvaders en overgrootvaders, dat zij veel beter leerden dan tegenwoordig in die dure, mooie en groote scholen.

Minister De Visser doet zijn best, het onder-wijs weer onderwerps degelijk en goedkoop te maken. Schoolmeesters zijn deftige heeren ge-worden met een dik tractement. Hun aantal en hun salaris worden beiden vermindert. Jongelui, die den zestienjarigen leeftijd bereikt hebben, kunnen zonder eenige bevoegdheid als meesters rechterhand aangesteld worden. Deze assistenten behoeven niet belooft te worden. Zij hebben immers onderdak, vrij kachelwarmte en het genot van het slaaksche gezelschap, dat hun voortdurend stof geeft voor paedago-gische studien.

Er wordt opruiming gehouden onder de schoolmeesters en er komt een groot aantal wachgelders. Zij, die pas de acte behaalden, mogen eerst een poosje in de woestijn van ont-bering vertoeven, voordat zij hun roeping gaan vervullen. Er zijn wijze gemeentebesturen, die al deze dingen overwogen hebbende, besloten assistenten te benoemen tegen f 600 per jaar en daarbij het bezit der onderwijsacte verplicht stellen.

Dat zijn achttien-, negentienjarige en oude-ren, die f 12.-- in de week zullen verdienen. Zoo gaan we terug naar den goeden,ouden tijd der kale schoolmeesters, maar als een het, met kleeren, waar een uitdager zijn neus voor op-haalt en een beurs als de schakel der Euro-peesche staten.

Dat zijn de goede voorwaarden, waaronder men hier en degelijk onderwijs kan geven. De naam assistent is een boeiende te modern, schoolmeester zou beter zijn. Antepretarij zou men ook kunnen zeggen.

J. A. B.

Buitenland

Egypte

De onlusten in Soedan.

Uit Khartoem wordt door de Times-Tel.-dienst gezegd:

De Soedanese cadetten, welke sedert de jongste gewapende demonstratie alhier geïnterneerd zijn op enkele kanoniersbooten, maakten eergisteren veel lawaai, zongen anti-Britse liederen en riepen om hulp, in de verwachting, dat het publiek op den wal hun krenen zou hooren. Er vielen echter geen incidenten voor.

Naar de grieven van de cadetten is een onderzoek ingesteld. Hoewel de resultaten niet publiek zijn gemaakt, verduidelijkt dat de cadetten der Soedanese militaire school ontevreden werden, omdat bij de promotie de voorkeur werd gegeven aan cadetten van de Egyptische militaire school.

In den nacht van 19 op 20 Augustus zijn in de Noordelijke kwartieren van Khartoem drie proclamaties in de Arabische taal aangeplakt, welke de Soedanese aanspoorden tot opstand tegen Engeland. Dergelijke oproeiende geschriften worden ook per post verspreid en kwamen o.a. in het bezit van het hoofd van den vroegeren mahdi.

De Egyptische nationalist in Soedan.

Ongeveer 60 Egyptische Senaats- en Kamerleden hebben een bijeenkomst van de nationalistische partij gehouden ten huize van den vice-president te Alexandrie, hijgewoond. De vergadering betuigde haar instemming met de houding van de Egyptische regering nopens den Soedan, alsmede sympathie voor het broederdolk in den Soedan. Voorts protesteerde zij tegen het optreden van de Britische autoriteiten.

De vergadering vond de bijeenroeping van het parlement voor het oogenblik niet noodig, doch achtte het wenschelijk, dat de regering omtrent al haar voorstellen het bestuur van de nationalistische partij raadpleegt.

Wereldnieuws

Het moordproces van den bokser Mc Coy.

Naar uit Los Angeles wordt gemeld, is de bokser Mc Coy gisteren in staat van vervolging gesteld daar hij volgens het onderzoek, de dader is van den moord op Mrs. Theresa Mors, de gescheiden vrouw, met wie hij eiering in het huwelijk zou treden. Zij zou zijn tiende vrouw zijn geworden. Ofschoon de psychiater hem toerekenbaar achtten, was de politie van het tegendeel overtuigd. Mc Coy zijnerzijds deed alle mogelijke moeite om iedereen van zijn ontoerekenbaarheid te overtuigen.

Gedurende het verhoor door de politie zat hij op den grond papieren figuurtjes te knippen en Latijnse werkwoorden te verbuigen, welke hij zich nog uit zijn gymnasiumtijd herinnerde.

De justitieel autoriteiten verklaren evenwel ronduit, dat zij zich niet door hem voor den gek wenschen te laten houden.

Brutale bandietenstreek. — In de nabijheid van Kassel hebben twee jongelieden een sterk stukje uitgehaald. Tusschen Lohbach en Dainrode legden zij eerst een boomstam dwars over den weg. Weldra naderde er een auto van een fabrikant uit Solingen. De fabrikant, die zijn oude moeder naar een badplaats bracht, stapte uit en verwijderde den boomstam. Plotseling sprongen nu de twee jongelieden te voorschijn, bedreigden hem met een revolver en dwongen hem, alle voorwerpen van waarde af te geven. Nadat zij ook nog de oude dame hadden gedwongen, uit te stappen, en den fabrikant zijn leeren automobieljas hadden ontnomen, gingen zij er met de auto van door. Zij reden naar het station te Brilow-Wald, drongen in het kantoor binnen, bedreigden de aanwezige beambten met hun revolvers en verdedigden vervolgens met de kas, die ongeveer 3000 mark bevatte. De politie, die spoedig gewaarschuwd werd, kon alleen nog de auto terugvinden, die de dieven wegens gebrek aan benzine eenvoudig op een straatweg hadden laten staan.

Korte Berichten

— Volgens de „Messagero" hebben de afgevaardigden van de oppositie gisteren geen deel genomen aan de begrafenisplechtigheden van Matteotti, als protest tegen de regeringsinmenging in deze aangelegenheden.

Het hoofdbestuur van den Engelschen nationalistischen bond van spoorwegarbeiders heeft mede besloten te hebben zoo noodig samen te werken met den bond van transportarbeiders, ten einde den aanvoer van fruit en groenten over het Kanaal stop te zetten.

— Volgens een bericht uit Lissabon hebben daar in den afgelopen nacht talrijke bommen in plaatsen gevonden, waardoor eenige schade werd aangericht. De daders konden ontkomen.

— Te Baria (Spanje) is ter gelegenheid van een stierengevecht een tribune ingestort. Vijf toeschouwers werden gedood en vijftien zwaar gewond, terwijl tal van personen lichte verwondingen opliepen.

— Volgens een bericht van de „Chicago Tribune" verkeer een van Amerika's grootste ondernemers in de baai van San Francisco in nood. Eenige kruisers en torpedobooten zijn uit de haven vertrokken, ten einde hulp te verleenen.

— Men meldt, dat Rusland van China eischt, dat het circa 10.000 Russische beambten, die niet tot de communistische partij behooren en in Chinese dienst staan, zal ontslaan.

— Overstromingen ten gevolge van den velen regen der laatste weken hebben in het Oostelijk gebied van Noorwegen groote schade aangericht. Op sommige plaatsen moesten de bewoners hun huizen verlaten.

— De Duitse autoriteiten hebben twee beambten van de criminele politie naar Hongarije gezonden, om vast te stellen, of de gearresteerde personen werkelijk de moordenaars van Erzberger zijn.

— Havas meldt uit Dakar (Afrika), dat daar tengevolge van de stormreus een brug is bezweken toen een trein er over reed. De trein viel in de rivier, waarbij 29 inlanders werden gedood.

Kweeken in Huis en Hof

Het occuleren van wildstammetjes kan in deze maand nog plaats hebben, zoo de eerste occulatie mislukt mocht zijn. Breng het slapende oog aan den noordkant van den onderstaam en zoo mogelijk 's morgens vroeg of 's avonds; een en ander om het uitdrogen te voorkomen. Bij bewolkte lucht of regenweer kan men natuurlijk altijd occuleren. Vele tuinlieden letten er scherp op, dat aan de binnenzijde van het te enten oog geen houtschilfertje zitten blijft.

Om dit te voorkomen, verdient het aanbeveling, om het slapende oog, nadat men het rond omheen heeft losgesneden, door zachtjes wringen van den duim van de rechterhand, van het entrich los te maken.

Hoe vinger de behandeling verloopt, des te meer kans op succes heeft men. Van boven moet de recht afgesneden occulatie precies tegen de bast van den wildling sluiten. Het Raffia-bandje mag niet het oog bedekken. J. D.

De loonen bij werkverschaffing

De minister dreigt

Onze correspondent te Utrecht schrijft: De Utrechtseche gemeenteraad nam in zijn zitting van 19 Juli l.l. een voordracht aan, om bij wijze van werkverschaffing over te gaan tot boschaanleg in het Westen der stad.

De loonen waren in deze voordracht oorspronkelijk vastgesteld op 40 tot 48 cent per uur. Onze fractie verklaarde, tegen de voordracht te moeten stemmen, als deze loonen gehandhaafd bleven. Door den Katholischen arbeider Bekker en den Christelijken arbeider Van Nierop werd daarop een amendement ingediend, om de loonen te bepalen op 40 tot 54 cent per uur, welk amendement werd aangenomen.

Thans is bij het gemeentebestuur van Utrecht een brief van den Minister van Binnenlandse Zaken en Landbouw ingekomen van den volgende inhoud: „Ik heb de eer U college mede te deelen, dat ik het bij nevenvermeld schrijven bedoelde besluit van den Raad over gemeente, aan de Kroon ter schorsing heb voorgedragen.

Ik moge U verzoeken te willen bevoorstellen, dat de Raad zijn besluit alsnog intrekt, en het loon wordt bepaald op 40 tot 48 cent per uur. Mocht de Raad daartoe niet bereid zijn, dan zal ik genoodzaakt zijn te overwegen het besluit ter vernietiging aan de Kroon voor te dragen en voorts te overwegen aan Uw gemeente alle Rijkssteun in de kosten van werkverschaffing en steunverleening te onthouden, al mocht tot toekenning daarvan overigens aanleiding bestaan.

Met de beslissing van den Raad zal ik gaarne in kennis worden gesteld." In dezen brief deelt de Minister dus mede, het besluit te zullen laten vernietigen, indien de Raad het ongewijzigd handhaaft. Maar buitendien dreigt de Minister in dat geval alle rijksbijdragen in den werklozen steun en de werkverschaffing te zullen inhouden.

Ook dus, als het besluit door de Kroon vernietigd wordt, en dienengevolge geen cent zal moeten worden betaald, om de eenvoudige reden, dat deze werkverschaffing dan niet door gaat, zal de Minister „overwegen" deze maatregel te nemen, alleen maar, omdat de raad het heeft durven bestaan een besluit te nemen, dat zijne Excellentie niet bevalt.

De Minister heeft dus thans een nieuw middel gevonden om den gemeenten besluiten te laten nemen in zijn geest. Hij volstaat thans niet meer met besluiten te laten vernietigen, maar beveelt, onder bedreiging met strafmaatregelen, een genomen besluit te wijzigen.

De Burgemeester heeft medegedeeld, over 14 dagen een gewijzigde voordracht te zullen indienen.

Wij zijn echter benieuwd, of de Utrechtse Raad voor deze dreigementen uit den weg zal gaan.

Het gaat er toch thans niet alleen meer om, of de werklozen bij de werkverschaffing met lonenloonen naar huis zullen worden gestuurd, maar buitendien, of de raad geëindigd, dat de Minister tracht, onder het dreigement, strafmaatregelen te zullen nemen, den raad te dwingen, een eens genomen besluit te wijzigen.

NEDERLAND EN RUSLAND.

De „Baltische Presse" Dantzig van 16 Aug. bevat volgens het Amsterdamse Persagentschap het bericht dat officieele besprekingen, inzake het weder herstellen der diplomatieke betrekkingen tusschen den Haag en Moskou worden gevoerd. De Nederlandsche grootindustrie, die tijdens het Duitsch-Russische conflict goede zaken maakte, aldus het blad, heeft het afbreken der onderhandelingen sterk afgekeurd en deze afkeuring, alsmede de Engelsch-Russische overeenkomst, zouden het Nederlandsche Departement van Buitenlandse Zaken er toe gebracht hebben de onderhandelingen weder op te vatten. Als plaats van samenkomst werd Berlijn genoemd. Ten slotte meldt het bericht dat in Den Haag wordt overwogen de erkenning der Sovjet-regering te doen geschieden zonder het openbaar maken van bijzondere voorwaarden.

Bij navraag ter bevoegde plaats werd aan het agentschap medegedeeld dat het bericht van de „Baltische Presse" in geen enkel opzicht waarheid bevat.

BOND VAN ARBEIDERSMANDOLINECLUBS.

Door den Bond van Arbeidersmandolineclubs wordt op Zaterdag 11 October a.s. een Bonifester gehouden in de gemeentelijke Concertzaal te Haarlem. Er staat op het programma een gezamenlijk optreden van alle deelnemende afdelingen. Voorloopig gaven zich 9 afdelingen met 200 leden voor deelname op. Door 3 afdelingen zal worden gespeeld het muzieknummer „De Meifantasia" van Joh. B. Kok, welk stuk eigendom van den Bond is. Als medewerking staat verder nog op het programma de bekende musicus Jacob Bijster.

De regeling van het feest is in handen van een commissie uit de afd. Haarlem van bovengenoemde Bond, de Mandolineclub „Apollo", waarvan het secretariaat is gevestigd Jansstraat no. 75.

BENOEMINGEN.

Bij K. B. zijn met 1 Sept. aangewezen voor den tijd van twee jaar in de enkelvoudige kamer voor de behandeling van burgerlijke kinderzaken, tevens belast met de behandeling van kinderstrafzaken van de arr.-rechtbank tot lid: Tiel: mr. C. van Nievelt, rechter; te 's-Gravenhage: jhr. mr. H. O. Feith, id.; te Dordrecht: mr. A. A. van der Veen, id.; te Middelburg: mr. P. J. van Bortel, id.

DE STAATSBEGROTING VOOR 1925.

Tariefwet en verhoging van den tabaksaccijnz bieden uitkomst.

Volgens de Stand. zal het in het ontwerp der Staatsbegroting voor 1925 voor een aanzienlijk deel weggewerkte tekort, wat het overige deel betreft, gedekt kunnen worden door de opbrengst van twee reeds bij de Staten-Generaal aanhangige wetsontwerpen (nieuwe tariefwet en verhoging van den tabaksaccijnz).

DE STATENDAM.

Naar de Times meldt, zal het stoomschip Statendam, van de Holland-Amerika-Lijn, welk schip op de nieuwe werf van Harland & Wolff te Belfast is aan bouw, is, 11 September a.s. te water worden gelaten.

Het is niet de bedoeling na de te-water-lating verder aan het schip te werken. De reeders hebben tot dusver nog geen beslissing genomen omtrent de voltooiing van het stoomschip.

Zuiderzeeraad. — De heeren J. A. A. E. W. Koning, oud-minister van Waterstaats, thans hoofd-ingenieur-directeur van den Rijkswaterstaat, en ir. H. A. van IJsselstein, oud-minister van Landbouw, Nijverheid en Handel, zijn benoemd tot leden van den Zuiderzeeraad.

Baron Gevers, onze gezant

HINDERPAAL BIJ DE OPLOSSING VAN HET WONINGPROBLEEM.

Men schrijft ons:

Ook in Duitschland heerscht een ontzettende woningnood. Daar worden maatregelen genomen om aan gezinnen een tijdelijk onderdak te verschaffen. In democratische gemeenten worden onbewoonde huizen, wier eigenaars ze vroeger als zomerverblijf h.v. benutten en ze nu leeg laten staan, tegen vergoeding in beslag genomen; gezinnen vinden er onderdak.

Zoo in Bonn aan den Rijn. Ook daar werden leegstaande heerenhuizen in beslag genomen.

Bij één huis kon dat echter niet, hoe ook onze partijgenoot Marx, die in het gemeentebestuur de volkshuisvesting onder zich heeft, daartoe pogingen aanwendde. Dat is een oud, heel oud, hoewel stevig gebouwd, groot en ruim heerenhuis. Sinds jaren niet meer bewoond. Vroeger wel, toen Bonn het zomerverblijf was van Wilhelm, vader en zoon, toen deswege vrienden en bekenden hen daaraan volgden, om langs de boorden van den Rijn, verdronken nu in cafés en restaurants, den zomer door te brengen.

Dat huis is van baron Gevers, die plichtplegingen brengt aan den vroegeren Wieringschen balling, een oude bekende. Bonner badgast. Die echter niet zooveel sociaal gevoel bezit, dat hij anderen een levensnoodzakelijk onderkomen verschaft in zijn eigendom, hetwelk hij nooit meer gebruikt.

Dies hebben onze partijgenooten en de Bonner arbeiders het land aan dezen baron, wiens woning zij echter, wegens het exterritorialiteitsbeginsel, niet in beslag kunnen nemen. Want had hij dit voorrecht niet, dan had men hem sociaal gevoel geleerd!

Jeugdfeesten

Onze Arnhemseche correspondent meldt: Het a.s. „Jeugdfeest" op Zaterdag en Zondag belooft hier schitterend te worden. De geheele oudere beweging verleent alle mogelijke medewerking om dit feest zoo goed mogelijk te doen slagen. Dit blijkt uit het enkele feit, dat er 400 A. J. Cersiers ingekwartierd moeten worden en er opname is voor meer dan 700 plaatsen.

Het programma voor Zaterdagavond ziet er als volgt uit:

Optocht, defilé van de jongeren voor de onderen en omgekeerd.

Fakkelmeezing met p.g. H. Eicheisheim als spreker, daarna Fakkeltocht.

„Sondags voorstelling in het Ned. Openlucht Theater."

Opgevoerd wordt: „Naar 't Licht", „Lach-zang". Verder zang, declamatie, volksdansen.

Onze correspondent te Haarlem schrijft: Zoals bekend, is Haarlem ook een der plaatsen waar een districtfeest der Jeugdentrale wordt gehouden op 22 en 23 Augustus a.s. Aan dit feest zullen deelnemen Noord-Holland, Utrecht en uit Zuid-Holland de Leidsche groep.

Er hebben zich thans reeds meer dan 1000 deelnemers opgegeven, zoodat de verwachtingen zijn overvloedig. Ruim 900 kunnen nu al ondergebracht worden bij particulieren, zoodat voor een 100-tal nog slaapplekken worden gezocht. Het feest zal bestaan uit dansen en kring spelen op verschillende pleinen in de stad, daarna een demonstratie in den tuin van het Brongebouw, vervolgens fakkeloptocht met vlaggenparade door de stad. Daarbij gaat de tocht langs het Volksegebouw, waar de vakverenigingen met hun vandelns zullen zijn opgesteld en een vaandelbegroeting zal plaats hebben en waarbij het gebouw zelf met bengelsch vuur zal worden verlicht. Op 't Wilschampsplein, zoo moog gelogen voor de prachtige nieuwe stadschouwburg wordt een jeugdmusicastratie gegeven met fakkel en zal p.g. P. Voogd, de voorzitter der Jeugd-Internationale het woord voeren.

Den volgende dag wordt naar Driehuizen getwandeld, waarop een wandel voor intiem kring een klucht wordt opvoerd van Bredero, na afloop waarvan de wandeling wordt voortgezet naar Huiden, waar de dag verder aan het strand wordt doorgebracht. Des avonds te half 8 vertrekken de afdelingen dan rechtstreeks van Huiden naar huis.

We vernemen tevens, dat B. en W. van Haarlem zich officieel zullen doen vertegenwoordigen.

HET GEVAARLIJKE MILITARISME.

Waar blijven de kogels?

Onze correspondent te Haarlem schrijft ons: Dinsdagmiddag te Zandvoort, Donderdagmorgen boven Haarlem, vertoende zich een eigenaardig schouwspel in de lucht. Men kon een vliegmaatschappij zien voortbewegen waarachter op tamelijk verre afstand zich een voorwerp bevond, dat door de lucht werd meesleurd aan een lange lijn. Een ieder, ook wijzelf, maakten allerlei veronderstellingen, wat dat voor een ding kon zijn, dat er achter hing. De bladen gaven nu Zandvoort de oplossing. Het was een schip of in ieder geval een voorwerp als zoodanig bedoeld, want een oogenblik later vertoende zich nog een vliegtuig, dat met een mitrailleur een vuur opende op het voorwerp, dat later een niet gas gevulde ton bleek te zijn.

Ondertusschen lijkten dergelijke experimenten in de lucht ons van gewariglijke militaire spelletjes te zijn. De kogels, die missen komen toch van groote hoogte naar beneden.

En zal men straks uit aardigheid ook hommen gaan werpen? Arme belastingcenten!

EEN DUBBEL JUBILEUM.

Onze correspondent te Arnhem schrijft: We krijgen binnenkort een dubbel jubileum te vieren.

Op 5 Sept. a.s. zal het n.l. 25 jaar geleden zijn, dat onze partijgenoot J. W. A. Zoestbergen, tot lid van den gemeenteraad werd verkozen.

Daar hij de eerste sociaal-democratische afgevaardigde was, zal het dan tevens 25 jaar geleden zijn dat onze partij in den raad vertegenwoordigd was.

Een gewichtige dag dus.

VIER RIJWIELEN GESTOLEN.

Onze correspondent te Maastricht schrijft: De meeste zwijntjesjagers in de mijnstreek zijn Duitschers, ditmaal echter was het een Belg, in Sutendaal geboren, H. A. D. genaamd, 19 jaar oud, die in Kerkrade en Heerlen kans had gezien, vier rijwielten te kapen. Drie er van waren weer terecht gekomen. Het O. M. door Mr. Koderitsch, elachte 14 jaar gev. straf. Uitspraak 3 September.

DE STUKADOORSSTAKING TE ALMELO.

Onze correspondent schrijft: De stukadoorsstaking duurt hier onveranderd voort. Woensdag had een conferentie plaats tusschen de verschillende vakorganisatie-bestuurders en de patroons. De patroons verklaarden zich hier bereid het uurloon met 1 ct. te verhoogen, terwijl dan met Februari 1925 een plaatselijk contract afgesloten zou worden. In een later gehouden stakersvergadering werden deze voorstellen onaanvaardig verklaard en verworpen.

De wethouders van Valkenswaard

HET VERTROUWEN OPGEEZEGD.

Gistermiddag heeft de gemeenteraad van Valkenswaard met algemeene stemmen de volgende motie aangenomen:

De raad van de gemeente Valkenswaard, gehoord de beschuldigingen tegen de beide wethouders in zijn vergadering van Dinsdag 7 Augustus j.l., gezien de uitvoerige rapporten en conclusies van de commissie van onderzoek in deze aangelegenheid;

overwegende dat op onduidelijke wijze is komen vast te staan voorzover althans de kwestie omtrent de betaling van een rekening aan den heer van den Berk en de kwestie Smeeks betreffende de Beelmastraat aangant, dat de heeren Gyrath en Kanen op hoogst bedenkelijke wijze met de belangen der gemeente omgingen;

besluit:

a. het vertrouwen in de wethouders Gyrath en Kanen voorgoed op te zeggen;

b. zoolang genoemde heeren zitting hebben geen gelden meer te voteeren voor welke uitgaaf ook;

c. de wethouders in overweging te geven voortaan met geen enkel voorstel hunnerzijds meer voor den dag te komen;

d. hen te plaatsen voor wat betreft hun financieel beheer onder een voortdurend scherp toezicht;

e. al de stukken en bescheiden op de onderhavige kwesties betreffende hebbende in handen te stellen van de heeren Godep, Staten van Noord-Brabant met beëidigd verzoek zoodanige maatregelen te treffen als zij noodig achten tenzij de wethouders binnen de acht dagen na heiden mit zichzelf reeds hun zetels beschikbaar zullen stellen.

VREESLIJK ONGELUK.

„Vader is verdronken."

Onze correspondent te Strijen schrijft: Tijdens het onweder, j. Woensdag, is alhier een ernstig ongeluk gebeurd, hetwelk aan den handelaar in manufacturen, Jh. Groeneveld, het leven kostte. Door onbekende oorzaak is Groeneveld met zijn 8-jarig dochtertje met kar en lit in de sloot terecht gekomen. Het dochtertje is naar het dorp komen draven waar het huilende riep: „Vader is verdronken". Men spoedde zich er heen, en vond de kar op zij liggende in de diepe sloot waarin ook Groeneveld lag. Nadat men ruim twee uur de kunstmatige ademhaling toepast had kwam er een dokter die den dood constateerde.

Daar de plaatselijke geneesheer niet thuis was kon na ruim twee uur pas een dokter uit de naburige gemeente Maasdam komen. Moge dit zeer treurige ongeluk aanleiding zijn dat er een tweede geneesheer bijkome! Het is een goed les voor de personen welke dit tegengewerkt hebben, doch te duur betaald met 't leven van een medemens. De overledene laat een vrouw met nog twee kleine kinderen achter. De hit bleek na uit het water gehaald ook dood te zijn. Niets was verzekerd.

VERLAGING WONINGHUREN.

Onze correspondent te Haarlem schrijft: Nu van regeringswege geweigerd is steun te verleenen tot het verlagen der woninghuren op den basis van 1/6 van het inkomen (sommingen wonen 1/4 a 1/3), zal het gemeentebestuur zelf trachten tot verlaging der woninghuren, door het geven van een bijslag aan de woningbouwverenigingen, over te gaan. De uitkeering zal alleen arbeiderswoningen betreffen, dus niet de middenstandswoningen. De woningbouwverenigingen zullen binnen zekere grenzen voorstellen tot uitvoering kunnen doen. Hoeveel de huren verminderd zullen worden is nog niet met zekerheid te zeggen, daar rekening gehouden zal worden met h.v. de meer of minder gunstige ligging, enz., en dus niet uitsluitend gelet wordt, op wat de huizen hebben gekost. De vermindering zal daardoor afwisselen tusschen 10 tot 22 pct.

INT. TEXTIELARBEIDERS CONGRES.

Men schrijft ons uit Weenen: Dinsdagmorgen 10 uur werd het congres weer heropend onder voorzitterschap van Hulsch, Berlin.

Aan de orde wordt gesteld de inrichting en werkzaamheid van het secretariaat en alles wat daarmee in verband staat.

Alvorens de voorzitter hierover het woord verleent, licht de Int. Secretaris Shaw zijn schriftelijk uitgebracht verslag verder toe. Met betrekking tot de propaganda heeft hij getracht connecties te krijgen met Japan, Mexico, Engelsch-Indië en Brazilië, doch het is gebleken, dat er nog heel wat moeilijkheden te overwinnen zijn, om die landen bij de Int. Vereniging aangesloten te krijgen. Amerika is wel tot de Internationale toetreden, doch laat den laatste tijd niets van zich hooren en betaalt ook niet.

Voorts wijdt hij waardeerende woorden aan de Hollandse textielarbeiders, die zoo nu moeian langdurigen strijd, mede voor behoud van de 48-uurweek, hebben gestreden. Al is die strijd ten slotte verloren gegaan, van de Hollandse kamraden kan gezegd worden, dat zij 't plicht hebben gedaan.

Hierna was het woord aan Duchêne, België, die rapport afleeg van het verhandelde in de bestuurszitting van gistermiddag. Hij verdedigde het aanstellen van een geheel bezoldigden secretaris en stelt voor, dat de zetel van het Int. Secretariaat in Engeland zal blijven.

Voorgegeerd, Holland, is van meening, dat er voor een geheel bezoldigden secretaris geen werk genoeg zal zijn en het aan voldoende medewerking van de verschillende landen zal onbreken.

Een Engelsche afgevaardigde verklaart zich ook tegen een geheel bezoldigde. Als het werk van het Secretariaat den laatste tijd wat te wenschen heeft overgelaten, is dat te wijten aan de functies die de Int. Secretaris Shaw bekleedde.

Na veel gedebatteer werd ten slotte besloten de zaak opnieuw in de bestuurszitting te behandelen. Hierop werd het congres verdaagd tot Woensdag 9.30 uur.

In verband met het heerschen van dysenterie aan de overzijde van het Y te Amsterdam, heeft de havenpolitie een zeer groot aantal woonschuiten uit de omgeving van den Grasweg naar het Noord-Hollandse Kanaal laten verslepen.

Op een in September te houden algemeene vergadering der Zuivelbeurs te Amsterdam zal in behandeling komen een voorstel van het bestuur tot invoering van algemeene handelsvoorwaarden en van arbitrage in den kaashandel.

Het aantal werklozen in de diamantindustrie, dat in de vorige week sterk was gestegen, n.l. tot 1366, is in de afgelopen week weer iets gedaald en wel tot 1129.

Ter beurze liepen geruchten, die niet tegengesproken werden, dat er een nieuwe 6 % Nederlandsch-Indische leening van f 75.000.000 zal worden uitgegeven tegen den koers van 75 1/2.

Het hoofdbestuur van den Ned. Bloescoopbond verklaarde zich in een adres aan de Tweede Kamer tegen de Tariefwet.

Ook de Ned. Vereen. „De Rijwiel- en Automobiellindustrie" verklaarde zich tegen de Tariefwet.

De Amsterdamse bakkers besloten den prijs van het witte- en het bruinbrood met uing van Maandag a.s. met 2 centen te verhoogen.

DE VRIJWILLIGE OUDERDOMS-VERZEKERING.

Op de vragen van ons Kamerlid Duys betreffende de resultaten der sedert 1 Febr. 1923 ingevoerde nieuwe tarieven voor de vrijwillige ouderdomsverzekering en aangaande herziening van de belooningsnormen der bij voormeld bedrijf werkzame agenten, gaf de Minister van Arbeid, H. en N. een overzicht van den stand op 1 Juli 1924 van de vrijwillige verzekeringen gesloten krachtens art. 10 der Ouderdomswet 1919.

Staat A geeft een overzicht van de krachtens Ouderdomswet 1919 tusschen 1 Febr. 1923 en 1 Sept. 1923 gesloten verzekeringen, welke voor hen, wier inkomen de bij de wet bepaalde grens niet te boven ging, tot een bedrag van f 6 per week vrij van administratiekosten waren.

Staat B geeft een overzicht van de krachtens art. 10 vier met gesloten verzekeringen, waarbij de premien ten volle de kosten der verzekeringen moeten dekken.

STAAT A.

Rente op 65 jaar.

	Aantal	Totaal verzekerd rentebedrag.
Gesloten	14.452	f 57.301
Geëindigd	1.175	„ 4.506
Looppend	13.277	„ 52.786

STAAT B

	Rente op 55 jaar		Rente op 60 jaar		Rente op 65 jaar	
	Aantal	Totaal verzek. rente- bedrag	Aantal	Totaal verzek. rente- bedrag	Aantal	Totaal verzek. rente- bedrag
Gesloten	1501	f 11507	1630	f 11133	5718	f 25290
Geëindigd	177	1158	147	798	380	1751
Loopend	1334	10349	1483	10335	5338	28589

Een niet onbelangrijk aantal personen heeft zich dus verzekerd. Niettemin blijven de cijfers beneden de verwachting. Naar het oordeel ook van de bij de uitvoering der onderhavige verzekering betrokken organen is van dit laatste de algemeene en langdurige malaise wel de voornaamste oorzaak. Daarnaast komen als medeoorzaken in aanmerking enkele gebreken, welke in de ogen van het publiek aan de verzekering kleven en deze daarom minder begerlijk maken. In het bijzonder blijkt van beteekenis het bezwaar, dat bij overlijden van den verzekerde voor het bereken van den pensioengerechtigden leeftijd van de bepaalde premien niets wordt terugbetaald. De Minister overweegt in hoeverre door het nemen van maatregelen, met behoud van het karakter van pensioenverzekering, een meer bevredigende aanwas der verzekering kan worden verkregen.

De agenten, werkzaam ten behoeve van de vrijwillige ouderdomsverzekering, kunnen naar het oordeel van den Minister zelf het best beoordeelen of hun belang medebrengt, zich niet verder aan deze verzekering te binden.

Verhoging van de belooningsnormen der agenten is van den Minister niet te verwachten. Die normen geven, over het geheel beschouwd, den agenten een redelijke belooning voor hun arbeid, waarbij bovendien in aanmerking genomen moet worden, dat voor de groote meerderheid der agenten de inkomsten uit de vrijwillige ouderdomsverzekering een bijverdiensje vormen.

PROTEST-ACTIE TEGEN HET VONNIS BROMMERT-VAN 'T REVE.

Het Partij-Bestuur der Communistische Partij in Holland heeft het initiatief genomen tot een landelijke protest-actie tegen het vonnis van de Almeloche Rechtbank, waarbij de leden van die partij, Brommert en Van 't Reve, zijn veroordeeld respectievelijk tot vijf en vier maanden gevangenisstraf.

Voor samenwerking in deze actie zijn uitgenoodigd: het N.V.V

FAMILIE-BERICHTEN
1 TOT 6 REGELS f 1.—
ELKE REGEL MEER 15 CT.

DANKBETUIGING

Tijdens mijn verblijf in „Eudokia“ en bij mijn thuiskomst heb ik zooveel blijken van vriendschap en sympathie ontvangen dat ik, niet in staat zijnde alle afzonderlijk te beantwoorden, dezen weg te baat neem, om mijn hartelijken dank te betuigen.

WILLEM FELTZER
Hoog-Soeren, Hotel Oranjeoord

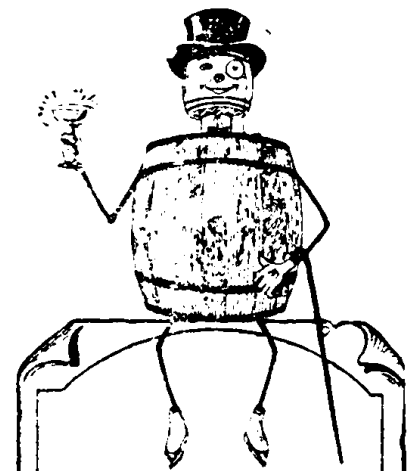
Broodje met Kaas
15 CENT
Broodje met Vleesch
(dubbel beleg)
35 CENT

Heck's
LUNCHROOMS

ROTTERDAM
COOLSINGEL 31
TELEFOON 3866-3886
A'DAM-HAARLEM
LEIDEN-BREDA

WAARSCHUWING VOOR HUURDERS

Huurt nog spoedig een geheel vrij buitenhuis met tuin in Tuinstad Schiebroek, halve Adrianalaan, 5 minuten vanaf Station Hofplein. Nog slechts enkele huizen beschikbaar vanaf f 40.— per maand. Bevragen ook Zondags. Plataanweg 46, Tuinstad Schiebroek.

Heck's
heerlijk verfrissende

ZOMER- DRANKEN

Meiwin f 0.65
Bessenwijn 0.60
1920er Geisberger . . . 1.10
1920er Laubenheimer Berg 1.10
Limonade-Gazeuse
Frambozen
Citroen 0.15
Champ. Cider
Champ. Pils

Heck's

LIMONADE SIROPEN

f 1.35 en f 1.60 p. liter

ZOETE en ZURE
AALBESSEN
f 3.40 per liter

Thuisbezorging door
de geheele stad

Heck's

WIJNBIER EN GEDISTILLEERD
(A.J. van HECKE CV)
SCHOOFTPLEIN 5 TEL. 3224
W. PRINSSE 3 TEL. 3221
ZWARTEJAN 10 TEL. 3209
KROONSTRAAT 37 TEL. 3205
GEO. SLAAM 118 TEL. 3206
VRIJSTRAAT 37 TEL. 3205
GE. MUELDONK 346 TEL. 4960

Meldt U heden aan voor de nieuwe cursus ter
OPLEIDING TOT CHAUFFEUR
— Degelijk onderricht met lichtbeelden en proeven —
LESSEL SLECHTS f 25.—
Desgewenscht in termijnen te voldoen.
AUTOTECHNISCH BUREAU
B. VAN ABKOUDE Jr.
Kantoor: Meeklenburglaan 28 — Telefoon No. 10862
Garage: Jeruzalemstraat 50 — Telefoon No. 11819

Michelinbanden f 1.95
Binnenbanden 49 Ct. Dunlopbanden 98 Ct.
Ook voor uwe verdere Rijkswiel-, Electrische-
en Radio-onderdelen is
JE ADRES
BOEKI op het HOEKIE
Noordmoenstraat hoek Tollenstr. 50

Beddenmagazijn „DE DUIF“
70 Kipstraat 70, naast Café „De Onderwereld“
Is het oudste, **GOEDKOOPSTE** en **vertrouwde** adres
2-Persoons bedstellen vanaf f 10.— Kapokbedden f 13.75,
f 19.— en hooger. Wit spiraal ledikant vanaf f 13.75. 2-per-
soons matras, schuine peluw, 2 kapok kussens, f 25.—
— Goedkoopst in alle soorten Dekens
Bij aankoop van Bedden boven f 10.— een Deken Cadeau
70 Kipstraat 70 - Telef. 5121

DE VLIJT
Kipstraat 24
**WERKMAN-
KLEEDING**
Blauwkeiser Jas . . . 7.75
Engelscheel broek 4.50
Manchester . . . 6.00
**UITSLOUTEND
IN PRIMA
KWALITEIT**
Kipstraat 24

Wat zegt
Fluf?
BIJNA VOOR NIETS RUIMEN WIJ DEZE EN VOLGENDE
WEEK ALLE RESTANTEN OP VAN DAMES-HEEREN- &
KINDERSCHOENEN, IN ONZE BEKENDE KWALITEITEN.

1.95 2.90 3.90 4.90
**Onze Etalages
zeggen alles**

AMSTERDAM, KALVERSTR. 200, ROZENGR. 8-10, V. BAERLESTR. 42, HAARLEMMESTR. 104, DEN HAAG, SPIJSTR. 39, ROTTERDAM, HOOGSTR. 317.

N. MIKX
HOOGSTRAAT No. 156
TELEFOONNUMMER 11721

**JE ADRES VOOR SOLIDE VAK- EN
WERKMANSKLEEDING - MANCHESTER
JONGENS SCHOOLKLEEDING - WASCH-
ECHTE BLAUWE WERPKAKKEN EN
KETELPAKKEN**

FOTOGRAFEEREN IS NIET MOEILIK
indien de ingrediënten
zijn van en onderricht
— gegeven is door: —
GRAAFLAND'S FOTOHANDEL
**PASSAGE 11
ROTTERDAM**

AANBEVOLEN HORLOGEWINKELS

Diamanten Ring	10.50
Diamanten Daspeld	9.75
Diamanten Oorknopjes	14.50

OOSTPLEIN 8 - HEETMAN - OOSTPLEIN 8

PUBLIEKE VERMAKELIJKHEDEN
Concerten, Concerten, Concerten, enz.

Het boek **DE WITTE ROZEN** is overal uitgeverij. Het
W. B. THEATER
ook iedereen avond. — Dus wie de film
DE WITTE ROZEN
wil zien, nog slechts enkele dagen.
BESPREEKT UW PLAATSEN
IEDEREN WERKDAG 2 UUR VOOR DE KINDEREN
HET KIND VAN PARIJS

PFaff NAAIMACHINES
Solledste Afwerking
Fijnste Uitvoering
Grootst Arbeidsvermogen
en Duurzaamheid

**HEBBEN IN MEER DAN 60 JAREN
bewezen het betrouwbaarst te zijn**

GEMAKKELIJKE BETALINGSCONDITIES

PFaff NAAIMACHINEHUIS
Hoofdkantoor HOOGSTRAAT 311-313 Tel. 12349
Filiaal NIEUWE BINNENWEG 318 - Tel. 34228

DINSDAGS EN ZATERDAGS GELD VERDIENEN
DE MUZIEKHANDEL BRAVO
C. W. VAN DAALEN
Schiedamscheweg 22 - Tel. 34891
Noordplein 27 - Telefoon 42442

STELT nu een ieder in de gelegenheid geld te verdienen - Door
de Dinsdags- en Zaterdag-reclameprijzen - Wie koopt van f 1.—
tot en met f 10.— 10% korting, van f 10.— tot f 100.— 15% korting
daarboven 20% korting - Let wel alleen Dinsdag en Zaterdag op
vertoon dezer advertentie

**WEG
MET
GAS**

HET ELECTRO-TECHNISCH BUREAU
EDISON
heeft aan haar bureau een afdeling
verbonden op **GEMAKKELIJKE
BETALINGS-VOORWAARDEN**
voor Electriciteit op ELK gebied
inclusief kronen en alle apparaten
Discrete verzekerd - Ook garantie
Aanvragen: Kantoor Van Speykstr. 121
Tel. 33556 - Werkplaats: Van Speyk-
straat 128 - Begrotingen kosteloos

AGENDA
Heden 22 Augustus.
Palace Bioscoop, Coolsingel, 7 uur.
Pachoor, Korte Hoogstraat, 8 uur.
Peijers Theater, Schied. Weg, 7 uur.
Bioscoop Imperial, Hoogstraat, 7 uur.
Luxor-Theater, Kruiskade, 7 uur.
„Ons Huis“, Leersdal 7-9½ uur.
Tetterode, Korte Hoogstraat, 8 uur.
Astra-Theater, Hoogstraat 160, 7 uur.
Thalia Bioscoop, Hoogstraat, 7½ uur.
Transalia Bioscoop, Bergweg, 8 uur.
Tivoli Bioscoop, Coolsingel, 7 uur.
Vardien, 8 uur.
Cinema Royal, Coolsingel, 7½ uur.
Bioscoop Central, Binnenweg, 8 uur.
W.B. Theater, N. Binnenweg, 8 uur.
Nieuw Olympia Theater, Binnenweg,
7½ uur.
Grand Theatre, Pompenburgsingel,
7½ en 9½ uur.
Groot-Schouwburg, Bioscoop, 8 uur.
Tivoli-Schouwburg, Het Paradijs, 8
uur.
Circus Schouwburg, Dood voor de
Wereld, 8 uur.
Casino, Dolly, 8½ uur.
Morgen 23 Augustus.
Groot-Schouwburg, Bioscoop, 8 uur.
Tivoli-Schouwburg, Het Paradijs, 8
uur.
Casino, Dolly, 8 uur.
Circus Schouwburg, Dood voor de
Wereld, 8 uur.
Groot-Schouwburg, Den Kerkhof, 8
uur.
Theater Soesman, Hans en Grietje,
2 uur.
Theater Soesman, De Twee Wezen,
8½ uur.
Meking, Huldiging Van Vleuten, 5
uur.

OLDE KLEEDING

Molton Hemd . . . 2.25
Baai Hemd . . . 6.75
Flanel Hemd . . . 1.60
Boezeroen . . . 2.10
Sporthemd . . . 2.20

Brand- en Waterschade

Beddenmagazijn „De Zwaan“
Goudscheweg 138-140-142

De geweldige **Deken Uitverkoop** begint **Zaterdag
23 Augustus** om 2 uur. Ter voorbereiding van den
Uitverkoop **VRIJDAG** den geheelen dag gesloten.

Gestikte Dekens vanaf 95 ct.
Wollen Dekens vanaf f 2.75
Ziet Vrijdag reeds de Etalages!

MAX FOTOHANDEL
JE ADRES VOOR CAMERA'S
en alle soorten Brillen en Gozichts-
optiek. Camera 9 x 12 f 3.50, f 6.50 f 9.50
en hooger. Camera m. chassis en filmcassette f 4.—
Filmpakken 9 x 12 f 1.50. Platen 9 x 12 vanaf f 1.10
Papier en briefkaarten 3 cent. Een doos met 24
lantaarnplaatjes f 3.— Film 5 cent per Meter.
Je adres voor ontwikkelen en afdraken.
Donkere kamer is aanwezig.
KIPSTRAAT 44

V.a. 14.-p. maand

leveren wij U alle gewenste Goederen
Heerencostuums, Kinderwagens, Vitrages,
Gordijnen, Vloerkleden, Tafelkleeden, Schoen-
werk, Damesconfectie, Vloerzeilen, enz.

N.V. MAGAZIJN
„MERCURIUS“
158 OPPERT 158

SIMPLEX RIJWIELEN
NEDERL. OUDSTE
FABRIKAAT v.a. f 95

**COVENTRY
ROYAL**
Engelsch fabrikaat v.a. 6 p
15 sh. + 10% voor rechte-
ten, vracht en verpakking

DESBEWENST OP GEMAKKELIJKE BETALINGS-CONDITIES

**J. A. v. WIGGEN
RIJWIELHANDEL**
Aleidisstraat 103 - Telefoon 30440
Burgum, Hofmeijerplein 41 - Tel. 13565

LUCRETIA BORGIA

CASINO
COOLSINGEL Directie: Louis Davids Jr. Telef. 8400

Vanaf **Zondag 24 Augustus 2 uur** wegens verbintenissen elders **slechts één week**
een buitengewoon, speciaal voor „Casino“ saamgesteld filmprogramma.
Als eerste hoofdnummer: Het wereldberoemde toneelwerk
POTASCH en PERLEMOER
in 7 acten. Een filmwerk van enorme opzet, koninklijke aankleding, schitterend
spel, overweldigende mode-show
Als tweede hoofdnummer: Het grootsche en majestueuze filmschouwspel
LUCRETIA BORGIA in 7 acten
De hoofdrollen in dit sublieme filmwerk worden vervuld door Duitsland's beste
acteurs en actrices, **ALB. BASSENMAN, CONRAD VEIT, PAUL WEGENER,
LIANE HAID, ANITA BERPEL, LYDA SALMOVONA** enz.
Alles overweldigende opzet, enorme massaschouw. Een voorstelling per avond, aan-
vang precies 8 uur. Zondagmiddag 2 uur grote matinee met volledig programma
GEEN TOEGANG VOOR KINDEREN.

MEDEDEELING

aan het ROTTERDAMSCH FOLK

In de onlangs plaats gehad hebbende Gemeenteraadszitting, werd met een meerderheid van EEN STEM (de Korver Mid-denstander) besloten, het tarief der belasting op de openbare vermakelijkheden met ingang van 23 Augustus te verdubbelen; alhoewel deze voor circa een half jaar met 50% was verlaagd. Niettegenstaande de verschillende vermakelijkheidsinrichtingen — ten gerieve van het publiek — hunne entreeprijzen langrijk hadden verlaagd, zijn velen thans genoodzaakt door genoemd raadsbesluit de prijzen der plaatsen — evenredig de vermeerdering der belasting — te verhoogen.

Het Bestuur van de Rotterdamse Directeurenraad.

ZIJT GIJ 1 SEPTEMBER VRIJ?

**NEEMT DEEL AAN ONZEN
BOOTTOCHT**
— NAAR —
HOEK VAN HOLLAND

VOLWASSENEN 75 CENT - VOOR KINDEREN 40 CENT

ADVERTEEREN DOET VERKOOPEN

CAFE-BILLARD MET FEESTZALEN
„DE KLEINE DOELE“, Coolscheste f 94
TELEFOON 31010.

Vanaf heden iedereen Zaterdag en Zondag van 7-12 uur
1e klas consumptie, 3e klas prijzen
CONCERT
— PRIMA AMSTEL BIEREN —
Aanbevelend, JOH. B. DIJKSTAL.
VERGADERZALEN DISPONIBEL.

ed 55 en J. Dortmund wed 43 — R. W. C. Eberwien jn 29
en P. J. Guldotti jd 21 — M. v. d. Veen jn 28 en R. M. P. E.
hart jd 20 — H. Kornet jn 29 en B. M. Geiger jd 30 —

[illegible]

1 - A C Liekens j.d. 20 - L C Gijzen j.d. 22 en H J
 Kramer j.d. 20 - F C J Heins j.m. 20 en A Jansen j.d. 20
 - H G Hoppener j.m. 21 - J van Lunteren j.d. 20
 de Klerk j.m. 20 en A Mulder j.d. 24 - C C Kreemer
 j.m. 19 - L M H Nouse j.d. 19 - C van der Linden j.m.
 18 en J S Lavallée j.d. 20 - A N Schell j.m. 31 en H C
 IJsele j.d. 23 - C A C Schenk j.m. 20 en A Broek
 j.d. 20 - J D Spitters j.m. 25 - K J van der Rijk j.d. 24
 - J D Spoor j.m. 23 en W Verhoeve j.d. 25 - M
 de Vries j.d. 24 en A Klink j.d. 19 - W Weers j.m. 35 en
 J de Goeij j.d. 20 - J Wilbrink w.d. 27 en K
 Berkebaard j.d. 17 - J A Zuur j.m. 20 en J Boord j.d. 22

Laatste Nieuws

DE TOEPASSING VAN DE ARBEIDSWET
1919.

**DE TOEPASSING VAN DE ARBEIDSWET
1919.
Onbezoldigde ambtenaren.**

De Besturen van het Bureau voor de R.K. Vakorganisatie, het Christelijk Nationaal Vakverbond en het Algemeen Nederlandsch Vakverbond hebben zich tot den Minister van Arbeid gewend met een schrijven, waarin zij o.a.

verbond en het Algemeen Nederland
verbond hebben zich tot den Ministe

De Besturen voornoemd, hebben aanleiding gevonden de vraag onder het oog te zien, of de vakorganisatie op zich zou kunnen nemen, om aan de controle op de naleving der Arbeidswet hare medewerking te verlenen. Na

De Besturen voornoemd, hebben aanleiding gevonden de vraag onder het oog te zien, of de vakorganisatie op zich zou kunnen nemen.

De wet bepaalt niet, dat die ambtenaren door het Rijk bezoldigd moeten worden. Het is dus zonder wetswijziging mogelijk, ook op de bezoldigbare ambtenaren aan te stellen, tege-
lijk met de bezoldigbare ambtenaren aan te stellen met dezelfde bevoegdheden als aan de bezoldigbare ambtenaren zijn toegekend.
De onbezoldigbare ambtenaren zouden uit de vakorganisaties zijn te benoemen.

De besturen achten het wenschelijk, dat aan

Men meldt ons:
In hun vaderland teruggekeerd hebben de

In hun vaderland teruggekeerd hebben de Finsche journalisten langs telegrafischen weg

Telegrammen

Spoorwegongeluk in Amerika.
NEW-YORK. 21 Aug (V.D.) Twee personen

twee gedood en vijftien gewond, toen een
 trein van Philadelphia naar New-York (New
 Cranford (New-Jersey) een lorriewagen, welke
 op de rails stond, vernielde.

De aardchokken in Japan.

TOKIO, 21 Aug. (V.D.) Bijna dagelijks wor-
 den hier en over groote uitgestrekheden van
 Japan hevige aardbevingen gevoeld.

Gemeld wordt, dat de vloed aan den ingang
 van de Tokio-baai drie voet is gevallen, even

Gemeld wordt, dat de vloet aan den ingang van de Tokio-baai drie voet is gevallen, even als bij het begin der groote aardbeving op

1 September 1923. Er heerscht op vele plaatsen groote onrust.

Weerbericht.

22 Augustus

Barometersland 755.3 m.M.
Temperatuur in de schaduw 15.4 °C.
Hoogste temperatuur afg. etm. 17.1 °C 2
Aug. 1.30 u n.m.
Laagste temperatuur afg. etm. 11.0 °C. 2
Aug. 6.00 u. v.m.

Aug. 6.00 u. v.m.
Toestand van de lucht: Zwaar bewolkt

Windrichting: Z.W. 5.
Telegrafisch weerbericht van het Kon. Ned.
Met. Instituut te De Bilt, naar waarnemingen
verricht in den morgen van 22 August.
Hoogste barst. 762.1 m.M. te München.
Laagste barst. 742.2 m.M. te Valdersund.
Verwachting tot den avond van 23 August.
Aanvankelijk krachtige, later afnemende
Z.W. tot W. of N.W. wind, afwisselend bewolkt
aanvankelijk nog regenbuien, weinig verande-
ring in temperatuur.
Licht op: 22-23 August 8.52 n.m.: 5.25 v.m.

Waterstand.

23 Augustus

Rotterdam, hoog water 10.06 v.m. en 10.11
n.m.
Dordrecht, hoog water 10.51 v.m. en 11.11
n.m.
Zonsonkomst 4.55 v.m. Ondergang 7.10 n.m.

Zonsopkomst 4.55 v.m. Ondergang 7.10 nam.
Maansopkomst 11.23 n.m. Ondergang 2.18 n.m.

Voor den zomertijd moet 1 uur bijgeteld worden.

**De Barometer zegt het U:
"Morgen Holka meeremen."**

Hebt ge er geen,
kroop den nu!

holka
WATERPROOF

Water en water niet, maar water en water niet.

Gemengde Berichten.

DE „SARI BORNEO“.

De hoofdinspectie van de Schepvaart te Batavia ontving een rapport van den havenmeester te Bantjarasin inzake de „Sari Borneo“. Daaruit blijkt, dat het schip vertrok met 62 man equipage met inbegrip van de officieren, zestien dekpassagiers, vier eerste en drie tweede klasse passagiers, waaronder de moeder, twee dochters, een nicht, een schoonzoon en de zoon van den eigenaar Thio Soen Yang. De douane noemde, dat de totale lading rond 9000 pakjes bedroeg met een waarde van f 145.435. Het laadvermogen van de Sari Borneo was ongeveer 7000 pikols bij een maximum diepgang. Gelijktijdig had het verkeerend schip wat slagzij over stuurboord. De Lloydverzekering bedroeg f 170.000. Het was in de hoogste klasse geklasseerd. Voor klassebehoud was aan reparatiekosten in 1929 een ton en in 1934 49.000 gulden uitgegeven. De meegenomen preciosa worden geschat op een halve ton. Veel lading was niet verzekerd. De douane cijfers waren zeer laag geraamd. De handelswaarde was wel het dubbele.

VERDACHT VAN OPLICHTING.

De 31-jarige natuurgeneeskundige B. uit Rotterdam, die was aangehouden omdat een vrouw met Vissingen, die aan zijn raadgevingen gevolg gaf, is overleden, is naar het Huis van Bewaring te Middelburg overgebracht. Verdacht van oplichtingen pleegde in de jaren 1923 en 1924.

Men schijnt hem dus geen dood door schuld te zullen ten laste leggen, maar het aannemen van geld onder voorgeven, dat hij de betrokkene kon genezen.

DE GEMEENTESecretaris VAN JUTFAAS.

De gemeenteraad van Jutfaas heeft besloten in hooger beroep te gaan van het besluit van Gedeputeerde Staten waarbij het raadsbesluit tot het geven van ongevraagd ontslag aan den gemeentesecretaris niet werd goedgekeurd. Tot gemachtigden van den raad werden benoemd Mr. M. Mendels te Amsterdam en de heer A. A. H. Bais te Utrecht.

UIT HET ZUIDEN.

Zedenmisdriven.

Onze correspondent te Maastricht schrijft: Achtereenvolgens werden voor de vacante kamer der Rechtbank, vier zedenmisdriven met gesloten deuren behandeld. Het eerste gold den 64-jarigen W. O. te Kerkrade, die met een 13-jarige meisje ontuchtige handelingen had gepleegd. De eisch luidde 8 maanden gevangenisstraf. Daarna kwam de 71-jarige V. D. E., oud-gemeentesecretaris, laatstwonende te Sittard, die in het park met kleine meisjes van 9 en 10 jaar, niet nader te noemen handelingen had gepleegd en daarvoor 8 maanden gevangenisstraf tegen zich hoorde eischen. De derde was een 18-jarige jongen uit Meerseen, M. D. genoemd, die geprikkeld door de zedeloze taal op de fabrieken door kameraden gesproken, een 12-jarig meisje op zedekwetende wijze had beïnvloed; 8 maanden gevangenisstraf was ook de eisch voor dit analoge geval. De laatste was J. F. K. te Kerkrade die zich een oogenblik had vergaten en met een tienjarig meisje verkeerde handelingen had gepleegd. Tegen dezen laatste werd 6 maanden gevangenisstraf geëischt. De uitspraak in al deze zaken werd op 3 September bepaald.

De Rechtbank veroordeelde de 21-jarige W. Th. J. S. te Heerlen, een dienstmeisje, dat met een 13-jarige jongen uit het huis waar zij diende herhaaldelijk onzedelijke handelingen had gepleegd tot een jaar en drie maanden gevangenisstraf. De eisch was één jaar.

J. v. B. te Heerlen, die in zijn restaurant aldaar, opzettelijk bevorderde, het plegen van ontucht met minderjarige Duitse meisjes van 16 en 17 jaar en daarvan een beroep had gemaakt, werd veroordeeld tot 8 maanden gevangenisstraf. Een gedeelte van het ten laste gelegde was niet bewezen. De eisch was 2½ jaar gevangenisstraf.

DE LOTGEVALLEN VAN SNUFFELGRAAG EN KNAGELIJNTJE.

„Hebben ze 't allemaal goed gezien?“ vroeg de commissaris met een vreeselijke stem. „Ja, commissaris“, zei Likkelaar. „Ja, commissaris“, piepten we allemaal. „Stop te dan maar gauw...“ begon de commissaris... „bij hun moeder in bed. En als ik er nog eens een zie met een sigaret, dan gaat hij dadelijk het hok in.“

FEUILLETON.

VANG-ARMEN.

Verhaal uit Californië.

door

FRANK NORRIS.

(Vertaling van Jo Arenberg.)

— De leeg machine passeerde mij een eind verder op de rails, zei S. Behrman, ik geloof dat hij hier is ingegaan, jongens.

Maar voor iemand kon antwoorden, begonnen de honden weer te blaffen, toen zij het spoor roken.

Dyke's spoor was versch en zoo gemakkelijk te volgen als op pas gevallen sneeuw.

In volen galop ging het verder over schuttingen, waarvan het prikkeldraad door den vluchteling met zijn mes was doorgemaakt. De grond steeg, de bergen waren dichtbij en nog duurde de vervolging voort. De zon begon te dalen. Zou de nacht aanbreken voor zij hem vond?

— Kijk! Kijk! Daar is hij!

Hoog op de helling van een berg zag de troep een ruiter uit een ravijn opduiken. Ensklappen uitte allen een kreet — het paard was gevallen en had den ruiter op den grond geworpen. De man stond op, greep naar de teugels, miste ze en het paard rende alleen verder. Een seconde bleef de man staan krek om zich heen.

BRANDSTICHTING.

De Haarlemsche Rechtbank deed gister uitspraak in de zaak tegen W. D. 42 jaar, visscher, wonende te Wierden, gedetineerd terzake het opzettelijk in brand steken van zijn woning gelegen aan den Zedijk aldaar.

Het O.M. had 1 jaar en 6 maanden gevangenisstraf geëischt. Het vonnis luidde: 1 jaar met aftrek van voorarrest.

Zijn echtgenote de 29-jarige H. P., die hem behulpzaam was geweest bij de brandstichting, werd veroordeeld tot 1 jaar voorwaardelijke gevangenisstraf conform den eisch van het O. M.

VALSCHE POSTWISSELS.

Uitersichtend deed de Haarlemsche Rechtbank uitspraak in de zaak tegen L. C. R. 23 jaar, accountant, wonende te Haarlem, die gedetineerd is terzake, dat hij in Juni 1924 een postwissel voor een bedrag van f 237.45 valscheijde opmaakten en laten innen. Voorts heeft hij in Februari van dit jaar een gelosedebedrag van f 100 zich toegeëigend ten nadeele van de in liquidatie zijnde bouwvereniging „Vesta“ welk geld hij aan een der leden moest uitbetalen. Ten derde heeft hij een bedrag van ongeveer f 500, welk bedrag hij moest uitbetalen, onder zich gehouden en tenslotte een schrijfmachine zich wettelijk toegeëigend.

De eisch was 4 jaar gevangenisstraf. Bekl. werd veroordeeld tot een gevangenisstraf van 2 jaar en 6 maanden met aftrek van voorarrest.

J. J. B. Wit, die den valschen postwissel gemaakt had werd veroordeeld tot een gevangenisstraf van 1 jaar met aftrek van voorarrest. Eisch was 1 jaar.

TOESTAND IN DRENTE.

Holbewoners.

Te Barge-Oosterveen werd een gezin dakloos. Door een hol in den grond gegraven, hebben zij zich opnuut een woning verschaft. Dat rijk een woning, vooral met de hevige kouwen van de laatste dagen, haast niet te bewonen is, kan men zien indenken.

PAS OP DEN STAALDRAAD.

Een voet afgeknepen.

Een ernstig ongeluk had Woensdagmiddag plaats in de schutsluis van de gemeente Utrecht te Vreeswijk. Schipper R. uit Ameide raakte bij het uitvaren van de sluis de rivier de Lek op, terwijl zijn schip door een motor werd gesleept, met zijn rechteen in den staal-draad, waaraan de schuit werd voortgetrokken, verward, toen hij den draad van den eenen naar den anderen dol wilde overbrengen. Op de motorboot merkte men dit niet op en bleef doortrekken, met 't gevolg dat de voet van den man even boven den enkel werd afgeknepen, zeg het U. D.

Nadat de schuit was gedraaid en weder binnengevaren, werd de man binnengedragen bij dr. Buurman, die de eerste geneeskundige hulp verleende. Daarna werd de gewonde met de auto van den heer Van der Wal ten spoedigste naar het ziekenhuis in Utrecht overgebracht.

SNIPPERS.

— Een bankinstelling te Amsterdam vermist een aanzienlijke brief, vermoedelijk inhoudende f 2005, welke met meer aanzienlijke stukken van het hoofdstaatskantoor door het personeel der bank was afgehaald. De politie heeft de zaak in handen.

— Tusschen Woerden en Gouda is gisteren een kind uit den trein gevallen, die om 10.29 van Utrecht vertrekt. Met een ernstige hoofd-wonde werd de kleine opgenomen en naar Gouda vervoerd.

— Te Herik (Fr.) is gister nacht het dochtertje van den heer A. Kuip, dat bij haar grootvader aldaar logeerde, door den inslaanden bliksem getroffen en gedood.

De boerdier van haar grootvader brandde geheel af. Verzekering dekt de schade.

— Naar het Ned. Isr. Ziekenhuis te Amsterdam is vervoerd een 8-jarige jongen, die toen hij vanuit een raam op de 2e verdieping van een perceel in de Lange Houtstraat naar een daarnaast gelegen balkon wilde overklimmen, op straat was gevallen.

De Broekhuis-Sneeuwbal.

Broekhuis is aan 't ballen gooien.

Ieder in ons Nederland

Noodigt hij om mee te spelen.

Rijk elkaar de broederhand!

Iedereen, zoo zegt de slimmerd

Komt er nu glad bovenop.

Krijgt een Fordje, of wat anders.

Met nog twaalf honderd pop.

Kom, vooruit en waag een kansje

Met dit schoone sneeuwbalpel.

Elkeen kan nu profiteren.

Kent uw tijd, gebruik hem wel!

Wat je waagt om rijk te worden

Is een snoepcent op 't budget

Voor den heer met hooge zijde.

Voor den werkmans met een pet.

Binnenkort tuft heel de wereld

In een Broekhuis-auto rond.

Laat de gouden tintjes rollen

Op den vaderlandschon grond!

In ons land zijn dan geen armen.

Is er geen ellende meer.

Dank zij Broekhuis' reuzen sneeuwbal

Speelt een ieder dra mijnheer.

Komt dus burgers, geeft je duiten.

Geef vier pop, je bent de man!

Laat de booze wereld kletsen.

Trek je nergens wat van an.

Hoofdzaak, let goed op den sneeuwbal.

Want bij warme zonneschijn

Kon, voor je er op verdacht was.

Hij wel eens gesmolten zijn!

H. MOL.

Ingezonden

DE BESTE BREISTER...

M. de R.

In uw geacht blad van Woensdag 20 Aug. jl. trof mij een stukje omtrent het afzenden en in bewaring houden van een ansichtkaart voor den tijd van 17 jaar.

Aan uwe waarheidsliefde twijfel ik niet, doch heeft de persoon die u hieromtrent inlichtingen gaf wel de zuivere waarheid gezegd? In de eerste plaats is het mij en velen zeker met mij een raadsel, op welke plaats deze kaart dan wel bewaard is gedurende al dien tijd. Dat ik aan de juistheid van het bericht twijfel, heeft de navolgende oorzaak.

In Maart 1924 werd op het postkantoor Ridderkerk in de bus een ansichtkaart gevonden, gestempeld 7 Juni 1903, 11 uur v.m. te Lemmer. Deze ansicht zou dus volgens het stempel van afzending bijna 20 jaar hebben rondgezworven. Niets was echter minder waar. Was het geval? Eenige kinderen hadden een heele serie oude ansichtkaarten thuis opgepakt en die bij wijze van spelletje in allerlei bussen gestopt. Ook in de brievenbus van het postkantoor.

Wanneer dit ook thans is geschied, dan heeft het postkantoor te Deventer wel degelijk recht gehad 2½ cent strafpunt te laten betalen.

Het spijt mij echter, dat onder aan dit stukje zoo klakkeloos wordt toegevoegd: „Secuor en actief is toch maar alles, netwaar Tante Pos?“ Dat bijtende sarcasme trof mij en dat in ons zoo mooie arbeidersblad! Wij, postmensen, zijn toch ook arbeiders en ik hoop dus dat zulk bijtend sarcasme niet meer zal worden gebruikt wanneer zich weer eens een dergelijk staaltje voordoet. En laat ons vooral overwegen het spreekwoord: „De beste breister laat ook wel eens een steek vallen.“

U, mijnheer de redacteur, bij voorbaat hartelijk dank voor de verleende plaatsruimte.

Uw abonné L. P.

Naschrift. De beste breister laat wel eens een steek vallen. Accoord van Putten! Ook onze redactie overkomt dat wel eens! Red. V.

OVER OPVOEDING.

Over individualiteit.

Een nieuwe bundel paedagogische opstellen van Professor Dr. J. H. Gunning Wz., biedt steeds veel te overdenken, wat iedere opvoeder dadelijk als belangrijk zal aanvoelen. Men kan het al of niet met Gunning eens zijn, doch men zal erkennen dat hij een denker is, die het zich niet al te gemakkelijk heeft gemaakt om tot een bepaald oordeel te komen. En alleen de zulken kunnen er hun lezers toe brengen op hun beurt weer met hun gedachten zoover te reiken als in hun vermogen is. Het eerste opstel uit dezen laatste bundel paedagogische beschouwingen behandelt Fröbel, den wereldberoemden opvoedkundige, waarvan het grootste publiek evenwel meestal niet meer weet, dan dat hij de „Fröbel-school“ — de bewaarschool met kinderspeeltuin — „uitvond“.

In bedoeld opstel vinden we evenwel enkele citaten uit Fröbel's werk, die een vollediger en scherper beeld van den grooten hervormer geven. We worden vooral getroffen door: „Het is een verkeerde en beklagenswaardige meening voor de ontwikkeling van menschen en volkeren en zeer belemmerend voor den vooruitgang der menscheit aan te nemen dat de mensch alles eerst kan en moet leeren van anderen. Zoo zou er immers nooit iets nieuws gevonden kunnen worden en zij zouden altijd nog oede hebben te herhalen. Is dan de mensch nog minder dan de eikel, die uit zichzelf den geheelen eik voortbrengt.“

En in verband met het bovenstaande richt Fröbel aan een felle filippica tot zijn eigen zellooze navolgers, die zweepen zonder te weten, charmeeren zonder ernstig te willen.

Aan onze 20ste eeuwse wereld kan deze filippica met meer recht dan ooit worden herhaald. Want schier op elk terrein van het leven is de mode oppermachtig en overschetteren talloze „snobs“ met hun reclame-fanfara's alle individualiteit. Het doen of laten van iets, enkel en alleen omdat het „gekleed“ staat, het zweepen van een schrijver, een „cultureel“ kringetje, een orkest-dirigent of een bepaalde plek natuur schoon zijn symptomen van hetzelfde euvel. Ze kenmerken de kleine menscheit, die nimmer zichzelf durven zijn en een eigen leven durven leven, die steeds hun levenshouding inleeren naar een of ander voorbeeld, dat ze meest slechts oppervlakkig kennen, doch dat ze aanbidden met een volharding, die tegelijk belachelijk en beschamend is. Men kan van anderen veel leeren. Doch deze wetenschap wordt alleen nuttig aangewend, indien ze gebidzigt wordt voor de volmaking van eigen individualiteit.

OUDE EGYPISCHE RAADGEVINGEN.

Zij komen niet uit het geschieden graf van Toetankhamen. Sir Ernest Wallis Budge publiceert de vertaling van een papyrus, waarop zij geschreven zijn.

Alle goede raadgevingen die de schrijver aanbeveelt aan hen, die als gehuwde echtgenooten willen leven. „Als zij wijs zijn“, zegt deze schrijver, die toen hij nog in het land der levenden wandelde, Ptah Hotep heette, „zoud dan“. Dat is 6000 jaren geleden. De man moet zijne vrouw eerlijk liefhebben. En hij moet haar rijkelijk te eten geven en „rouge“ voor haar lippen. Hij wordt gewaarschuwd tegen „weduwen en vreemde vrouwen“, die in de stad komen om het echtelijk geluk te verstoren. En het is niet goed, als zij goed huishoudt, op hare huishoudelijke bezigheden aanmerking te maken. Blijkbaar zijn de mannen in zooveel eenen niet veel verstandiger geworden, want zij hebben nog heel wat leeren bij Ptah Hotep.

INMAKEN.

Zoo langzamerhand komt de „inmaak“-tijd weer. Voor de vrouw die een weinig tijd, zin en geen leeg portemonnaie heeft, hieronder eenige wenken. Allereerst voor snijboonen, ingemaakt in 't zout. Voor 15 K.G. boonen is nodig 3 K.G. zout.

De snijboonen moet ge zorgvuldig afhalen, wassen, drogen, met een schoonen doek en fijn snipperen. Vervolgens schikt ge ze laag om laag met het zout in een goed schoongemaakte keulse pot, strooit bovenop een dikke laag zout en sluit den pot af met vocht gemaakt perkamentpapier.

Prinsesseboonen moet ge zorgvuldig draden, wassen, even opwelen, geheel koud laten worden en verder op dezelfde wijze behandelen als de snijboonen. Voor 15 K.G. prinsesseboonen hebt ge 3 K.G. zout nodig.

Ook tomaten kunt ge innemen in zout. Ge behoort daartoe, zooals we reeds eerder schreven, de vruchten te wassen, de kelkblaadjes verwijderen, ze drogen en tenslotte met een groote hoeveelheid zout in een pot of flesch schikken. Denk er om, dat de tomaten de wand van de flesch niet raken en dat ze geheel onder zout liggen.

De potten worden voor het gebruik een paar dagen gelucht, dan flink schoon geborsteld met heet sodawater en nagespoeld met veel frisch water. Verder is 't ook goed, de gevulde potten zoo nu en dan eens na te kijken en zoo er zich wat schimmel op de groente heeft gevormd, deze te verwijderen en er weer zout aan toe te voegen.

Ook door de levensmiddelen te drogen, kunt ge deze langen tijd bewaren. Immers door het drogen onttrekt men een van de levensvoorwaarden der bacteriën, het water, aan de levensmiddelen. Vooral groenten, vruchten en kruiden worden op deze wijze geconserveerd.

Voor de Vrouwen

Voor het drogen is een lauwwarme temperatuur noodig waar de levensmiddelen zoo lang aan bloot gesteld worden tot al het vocht er uit is verdampd. Door te groote hitte „roogt“ alleen de buitenkant en krijgen de levensmiddelen een te sterken droogsmaak. De gedroogde groenten moet ge in blikken trommels op een droge plaats bewaren.

WETENSWAARDIGEEDEN.

Bertha von Suttner.

De bekende schrijfster van den anti-oorlogsroman „De Wapensneer“, heeft zelf een buitengewoon romantisch leven gehad. H. A. L. vertelt daarvan in de Nieuwe Ct.: Zij was de dochter van een Oostenrijkschen graaf en veldmaarschalk Kinsky. Een mooi, adellijk en ongefotoreerd meisje had toen maar één toespieding ten huwelijk gevraagd door een Weensch millionaire, misschien driemaal zoo oud als de twintigjarige. Een oogenblik liet het gravinnetje zich beïnvloeden door de tradities van haar omgeving, maar spoedig begreep ze naar dwaling en verbrak de verloving. Daarna ontmoette zij op een badplaats prins Haracius van Georgie, die verliet op haar woord: de jonge bedravede prins maakte ook op haar indruk, maar tot een prinselijke familie maakte hij geen en tot een verloving kwam het niet. De familie Kinsky vermaarde meer en meer en mevrouw verloor het beetje fortuin, dat overschoot nog op de speelbank. De moeder meende dat Bertha met haar stem fortuin kon maken, maar een criticijs verklaarde dat de stem zeer middelmatig was en ook deze illusie werd verstoord. Toen ontmoette zij weer een prins — een Russischen prins, die verloving ging nu door maar de prins verongelukte op reis. Tot het vermaarde gravinnetje eindelijk een betrekking als gouvernante bij de familie von Suttner kreeg, waar zij den jongen baron von Suttner leerde kennen en eindelijk na zeer romantische avonturen den man harer keuze huwde. Zij ging toen in den Kaukasus wonen en maakte daar den Russisch-Turkschen oorlog van 1877 mee. Na dien oorlog is zij gaan schrijven.

HET VROUWENKIESRECHT IN FRANKRIJK.

Hoe galant het mannelijk geslacht in Frankrijk ten opzichte der dames heet te zijn, zoo wordt de Franse vrouw in politiek opzicht zeer ten achter gesteld: de Franse vrouwen zijn n.l. noch kiesgerechtigd, noch verkiesbaar.

Het is intusschen niet waarschijnlijk dat daar binnenkort eenige verbetering in komt, want voor de onlangs gehouden verkiezingen is door de vrouwen in alle steden en dorpen groote propaganda voor het vrouwenkiesrecht gemaakt en werden door de vrouwelijke propagandisten slechts die candidaten aanbevolen, waarvan bekend was dat zij vóór het vrouwenkiesrecht waren.

Nu door de jongste verkiezingen het Parlement een democratische samenstelling heeft gekregen, is het niet onwaarschijnlijk dat de Franse vrouwen de haar toekomstige politieke rechten eindelijk zullen verwerven.

EENIGE WENKEN.

Vochtvlakken.

De onaangename vochtvlekken in linnengoed en boeken, het zoogenaamde „weer“, kan men op de volgende manier daaruit verwijderen: voor linnengoed schaaft men een stuk goede wascheep, kookt het in water tot een pap, bestrykt daarmee de vlekken en strooit er een weinig potasch over. Dan legt men het goed 24 uur te bleeken en zorgt ervoor, het voortdurend nat te houden. Ten slotte wast men 't uit in schoon water.

Vochtvlakken in boeken en leder kan men verwijderen door eenige druppels lavendolie erop te doen.

Zijn in kopergravures en andere zwarte platen vochtvlekken gekomen, dan neemt men een halven liter water en dertig gram phosphorzuur natrium en brengt het water aan de kook. Daarna doet men de gekookte vloeistof in een platten schotel, die geschikt is, om er de plaat in te leggen. Deze blijft zoolang in de oplossing liggen, tot de vlekken verdwenen zijn; dan wordt hij in schoon water gespoeld en op vloeipapier te drogen gelegd of opgehangen.

Teervlekken.

Teervlekken maakt men uit verschillende stoffen met behulp van verwarmde witte terpentijn of spiritus. Men moet terpentijn aan hain Marie verwarmen om brandgevaar te voorkomen en dus uiterst, uiterst voorzichtig wezen. Bij deze bewerking moet men eraan denken, dat spiritus en andere alcoholsoorten oploskend werken op vernis, lak en verf en dat men dus teervlekken, op de een of andere stof gemaakt, niet kan verwijderen, zonder de grondstoffen te beschadigen. In sommige gevallen zal dus het middel erger blijken dan de kwaal.

Oude en harde teervlekken weekt men met warm water, warme olie of reuzel; daarna borstelt men de stof beurtelings af met sterk zeepop en terpentijn, waarna men met schoon water uitspoelt. Ook kan men verouderde teervlekken bestrijken met een papje van eierdooier en terpentijn. Na een uur krabt men de droge korst weg en wast met heet water. (Hbld.)

zaakt, die hem tot woede had gebracht, die hem tot misdad had gedreven, die hem al die vreeselijke weken zoo meedoogenloos had laten vervolgen.

Eensklaps sprong hij voorwaarts, alles vergetend bij het zien van dien man. Hij wilde thans gaarne sterven mits die man vóór hem het eerst stierf.

— Jou zal ik tenminste raken, schreeuwde hij voorwaarts snellend.

Het wapen was geen tien voet van S. Behrmans dikken buik, toen Dyke de haan overhaalde — maar het pistool ketste.

Met ongeloofelijke vlugheid gleed S. Behrman van zijn paard en het hier behendigt tusschen zichzelf en Dyke houdend, trachtte hij een boom te bereiken.

Dyke vuurde al de kogels uit zijn revolver op hem af, zonder hem te raken. En voor hij zijn mes kon trekken, was de heele bende op hem afgestormd.

Delaney, Christian, de schout en zijn helper renden op hem toe. Zij schoten niet. Zij wilden Dyke levend vangen.

Het gevecht was vier tegen één — vier mannen met de wet op hun hand tegen één gewonden vrijbuiters, half verhoonger, uitgeput door wekenlange vervolging, krachteloos door gebrek aan slaap, door dorst, door ontbering en het zenuwputtende bewustzijn van een steeds dreigend gevaar.

Aan alle kanten vielen zij op hem aan, grepen zijn beenen, armen, zijn keel, zijn hoofd, sloegen, stompten, grepen, traptten, vielen over hem heen, nu onder dan weer boven hem.

Nog steeds vocht Dyke met vlammend gelaat, met bloed doorloopen oogen, haar, druipend van zweet. Nu was hij onder, door twee mannen neergedrukt, nu weer half-overeind op één knie ruggend. Dan weer

stond hij op met twee zijner vijanden aan zijn nek hangend. Zijn reuzenkracht scheen verdubbeld. Als zijn armen werden vastgehouden, vocht hij als een stier met zijn hoofd. Zijn groote vuisten sloegen en stompten. Zijn kleeven werden hem van het lijf gerukt, zijn oogen rolden, hij hield en een oogenblik gelukte het hem bijna zich los te rukken — een vreeselijke, bloedende reus.

S. Behrman keek kalm naar het gevecht.

— Dit alles, dacht hij, bewijst nu wel zijn koppigheid, maar niet zijn gezond verstand.

Eindelijk gelukte het twee mannen Dyke's vuisten zoo dicht bij elkaar te brengen, dat de schout hem de handboeien kon aandoen. Maar zelfs toen bracht Dyke zijn handen samen en — de boeien als wapen gebruikend — sloeg hij Delaney met zijn vuisten op het voorhoofd.

Doeh nu was het uit. Hij kon zich niet langer verdedigen tegen aanvallen van achteren, een touw werd om zijn lichaam geslagen, zijn armen langs zijn lijf gebonden.

Toen kon hij geen tegenstand meer bieden. De gewonde politiemans zat met zijn rug tegen een rotsblok en hield zijn gebroken kaak met beide handen vast. oft paard van den schout zou moeten worden doodgeschoten. Delaney's hoofd had een wond van den slaap tot den mond. De rechterpols van den schout was ontwricht. De andere politiemans was zoo uitgeput, dat hij op zijn paard getild moest worden.

Maar Dyke was gevangen!

Dien nacht zou de roover in de gevangenis van Visser slapen.

(Wordt vervolgd.)

Sportnieuws

Wielrijden.

VAN DE STADIONBAAN.

Hoewel het den geheelen dag vrij veel geregend had, was het weer in den avond droog. Toch zal de koude velen teruggehouden hebben naar den Amstelvreeschenweg te komen. Dit in aanmerking genomen, waren de tribunes goed bezet.

Voor het hoofdnummer, de revanchewedstrijd van den kampioenswedstrijd achter grooten motoren, verreden werd, raasden de race-motoren in 100 K.M. vaart langs de baan.

Herkuleus toonde zich daarbij de meerdere van den Franschen Bussat.

Van de stayers was Blekemolen het best op dreef. Ook Leddy reed een uitnemendend wedstrijd. Jammer dat hij door bandenpech zijn plaats verspeelde. Snoek presteerde niets en stapte na ruim 150 ronden af. Schlebaum had pech en kon den achterstand, dien hij daardoor kreeg, niet meer inhalen. Hij reed echter schitterend en is de morele winnaar.

De revancherit der amateurs op korten afstand werd niet uitgereden wegens de gladheid der baan.

Eenige nummers uit het clubkampioenschap van de A.S.C. Olympia vulden het programma aan.

Begonnen werd met de halve beslissingen van het kampioenschap op den korten afstand voor nieuwelingen van de A.S.C. Olympia. Eersten werden J. v. d. Heijden, J. Heijn en Th. Vogel.

In de beslissing gaat Van der Heijden bij het ingaan der bocht uit de derde positie naar voren. Bij het uitkomen der bocht zit hij naast Heijn, die op het rechte eind gepasseerd wordt. 2e Heijn, 3e Vogel.

De halve beslissingen in het kampioenschap voor amateurs van Olympia op den korten afstand werden gewonnen door J. Meijer, M. van Voorst en J. Willems.

In den beslissenden rit neemt Meijer na eenig gebalanceren den kop en wordt onbedreigd. 2e Willems, 3e Van Voorst.

In een springrit voor amateurs tusschen de drie ridders, die zich in de kampioenschappen in den eindstrijd plaatsen, werd de eerste rit gewonnen door den kampioen Hijkelen, die uit de derde positie bij het ingaan der voorlaatste bocht den kop nam en onbedreigd won. 2e Krens, 3e L. Leene.

In den tweeden rit werd Hijkelen eveneens eerste, doch omdat hij binnendoor de vluchtlint reed, gedistancieerd. 1e Leene, 2e Krens, 3e Hijkelen.

De derde rit, die na den uurswedstrijd zou worden verreden, ging wegens gladheid der baan niet door.

Een wedstrijd voor race-motoren in drie ritten van 8 ronden tusschen Bussat (Parijs) en Hans Herkuleus werd gewonnen door Herkuleus, die tweemaal een verd en in den eersten rit slechts een 5 meter achter bleef. Tijd van den snelsten rit 7 min. 51 sec. (p.m. 100 K.M. per uur).

Voor den 100 K.M. wedstrijd achter grooten motoren verschenen C. J. Snoek (kampioen van Nederland) achter Kaser, C. Blekemolen (Junggeburth), J. Schlebaum (Slesker) en F. Leddy (Verbruggen) aan den start.

Na het startschot heeft Blekemolen het eerst contact. Tweede zit Snoek, derde Schlebaum, terwijl Leddy de rij sluit. Nadat meerdere aanvallen zijn mislukt, gelukt het Blekemolen in de 68ste ronde Snoek van de tweede plaats te verdringen. Als hij eenige ronden later Blekemolen aanvalt, zwemt hij en daarvan maakt Snoek gebruik door wederom de tweede plaats te bezetten. Onmiddellijk daarop krijgt Schlebaum bandenpech en bezet de 4e plaats.

Bij een aanval, die Snoek in de 98ste ronde op Blekemolen doet, raakt hij los en toert eenige ronden zonder motor. Later herhaalt zich dat en telt hij niet meer mee. Hij gaf spoedig geheel op.

Spijkers op laag water

PRIKSEL-TELEFOONTJES.

VI

Huisvrouwen. 1)

— Hallo... Met de vereeniging voor huisvrouwen?

— Deze maand heb ik vacantie, doordat we geen fabrieksbezoek, demonstratie of lezingen op ons programma hadden en ik dus geen verlagen behoefte te maken.

— O juist... dank u... Een heele opluchting.

— Nu zou eigenlijk onze hoofdredactie eenvoudig een greep uit de lade van haar schrijfbureau behoeven te doen, om artikelen uit te zoeken door de leden geschreven en geschikt voor ons Augustusnummer.

— Precies... Zoals wij een greep doen uit onze brandkast als we even met vacantie naar Noorwegen gaan...

— Ja zoo had het moeten zijn en zoo hebben we het ons gedroomd en gewenscht. Maar helaas onze droom is niet verwezenlijkt verre van dat. Behalve 2 of 3 dames, hebben tot nu toe onze leden geen lust gevoeld, eens een bijdrage te zenden.

— Hoe is 't toch mogelijk... Die arbeidschuwheid van tegenwoordig is affreus.

— In ons eerste nummer stelden we ons nieuw blad voor als een pasgeboren baby; die krachtig gevoed moest worden, wilden we hem na een jaar vol trots kunnen toonen.

— De borst, als ik vragen mag? Of Molenaars kindermeel... Prachtresultaten tegenwoordig...

— Voor hongerende Duitsche of Oostenrijksche kinderen behoeft maar één oproep in de couranten te verschijnen en van alle kanten stroomt het voedsel toe. Waarom moet nu ons Hollandsch Kind honger blijven lijden; wij vragen opnieuw van u geestelijk voedsel.

— Honingdruppelen, mevrouw? Of voor verstand en hart? Daar zijn de Duitsche en de Oostenrijksche kindertjes óók finaal van opgeknappt.

— Er valt zoveel te schrijven, 't behoef niet juist op huishoudelijk gebied te zijn, alles is welkom, vreesst toch niet de critiek, wij zijn geen letterkundigen, wij zijn gewone leden van de Vereeniging van Huisvrouwen.

— Nu ja... gewone leden... maar dan toch in elk geval van de Vereeniging van Huisvrouwen, nietwaar?

— Nu u zoo heerlijk van de vacantie geniet; in hangmat of strandstoel in bosch of aan het strand ligt te droomen en te denken, kunt u papier en potlood meenemen en ik ben er zeker van, dat u ons na de vacantie verrassen zult met een grooten voorraad ingezonden stukken.

— O zeker... ik wou feitelijk al schrijven... dat men tegenwoordig zoo nergens eens echt rustig zitten kan. Overal wordt de natuur bedorven door vacatiecolonies en dagjesmensen... Enfin, dat stuur ik u wel...

Mr. P.

KRUIDNAGELTJES.

„Er gaat niet boven de gezelligheid“.

We zijn een gezellige natie. Theelichies, beelde katten, buurmeesters en kanarie-

47 ronden voor het einde krijgt Leddy een lekken band, waardoor hij valt en de tweede plaats verspeelt. Ook hij is nu uit den strijd. Vijf ronden voor het einde heeft Schlebaum zijn laatste lap terug genomen. Hij rijdt als een razende, doch kan het niet meer halen en eindigt met een achterstand van 150 meter.

1e Blekemolen, tijd 1 uur, 21 min. 54 sec. 2e Schlebaum (150 meter), Leddy en Snoek opgegeven.

De bloemen worden eerlijk gedeeld.

RIJSWIJSKE WIELERBAAN.

De directie van de baan aan de Hoornbrug kan niet over veel geluk roemen. Woensdagavond moesten wegens regen de wedstrijden worden uitgesteld en gisteravond was het weer van dien aard dat maar enkele honderden waren gekomen om den strijd tusschen de Franschen Grassin en Parisot en onze landgenoot Snoek te zien. De wegliefers hebben niet veel gemist. Het nummer voor amateurs bracht weinig interessants. In den wedstrijd over 10 K.M. achter grooten motoren geveerde de Fransche kampioen Grassin. Storm had bandenpech en werd derde. Na den start voor den uurswedstrijd had Grassin weer spoedig zijn motor te pakken en had de leiding. Parisot was tweede en de Loosduiner, die slecht ging in den aanvang de hekkelsuiter. Na een minuut kreeg Storm zijn eerste lap van Grassin, die al dadelijk in een goed tempo lag. Maar verder was deze wedstrijd oer-vernervend. Een enkele maal kwamen er nog rondjes van strijd, maar die waren o. zoo zeldzaam. In de 24e minuut moest Storm van fiets vervisselen omdat zijn stuur los zat. Hij verloor 4 ronden, doch kreeg er 2 vergoed. Zijn totale achterstand was toen 3 ronden. Dit aantal groeide langzamerhand aan tot elf. Parisot deed eveneens goed werk, doch iets bijzonders liet ook hij niet zien. Het was een „draaiertje“ van je welste.

De uitslagen zijn:

Wedstrijd voor amateurs in drie ritten over 2 ronden. 1e rit: 1. R. Bobbe, 2. H. v. Duyn, 3. J. van Dijk, 4. Hendrik; 2e rit: 1. Bobbe, 2. van Duyn, 3. Hendrik, 4. van Dijk; 3e rit: 1. van Dijk, 2. van Duyn, 3. Bobbe, 4. Hendrik. Uitslag: 1. Bobbe, 5 pnt.; 2. van Duyn, 6 pnt.; 3. van Dijk, 8 pnt.; 4. Hendrik, 11 pnt.

Finale voor nieuwelingen, waarvan de series op zaterdag 16 Aug. zijn verreden: 1e rit: 1. Pohl, 2. Erkels, 3. Arnoldus; 2e rit: 1. Pohl, 2. Arnoldus, 3. Erkels; 3e rit: 1. Arnoldus, 2. Erkels, 3. Pohl. Totaal uitslag: 1. Pohl, 2. Arnoldus, 3. Erkels.

Wedstrijd achter grooten motoren over 10 K.M. (25 ronden) tusschen Grassin (Pasquier), Parisot (Coudriller) beiden Frankrijk en Storm (Requis) Holland. Uitslag: 1. Grassin, 8 min. 23 sec.; 2. Parisot, 170 M.; 3. Storm, 3 ronden.

Uurswedstrijd achter grooten motoren tusschen dezelfde deelnemers als boven. Uitslag: 1. Grassin 80,500 K.M.; 2. Parisot 80,080 K.M.; 3. Storm 76,060 K.M.

Wedstrijd met voorgift voor amateurs over 800 M. (2 ronden). Krijgsmen 0, Bobbe 10, van Duyn 20, van Dijk 25, Hendrik 40. Visser 35 en Bakker 60 M. voorgift. Uitslag: 1. Krijgsmen, 2. Bobbe, 3. van Dijk, 4. Hendrik.

Dammen.

VOORWEDSTRIJD VAN DEN MEESTERWEDSTRIJD.

Gisteravond werden te 's-Gravenhage de volgende afgetrokken partijen beslecht: A. Jacobs—W. C. J. Polman 1—1; W. C. J. Polman—P. Schaaf 1—1; C. de Nie—C. Schouten 1—1.

pletjes staan bij ons in hooge eere. Koffie met kook is de voornaamste van onze huisgoden. Pantoffels worden met evenveel hardnekkigheid bezigtigd om erin en om er onder te zitten. We vinden allemaal, dat „gezelligheid“ geen tijd kent en daarom zijn we gezellig op, als een ander gezellig op bed zou liggen. Voorts rooken we een gezellige pijp, de vluchtige en mondaine sigaret overlappend aan het modernisme, de witte ijdelheid en andere zakenlui. We drinken een gezellig potje bier, dat de omvang van de buik en de inhoud van de hersens gezellig bezig houdt en we laten de ongezellige nuchterheid gaarne aan menschen zonder buik en met een teveel aan uitputtelijke beginselen. We hebben in huis allemaal een gezellig hoekje, waarin de koffie en het romandijvegeel lekker smaken dan overal elders op aarde en we houden er zelfs van, gezellig bezig te zijn, als we op de gezellige plaats zitten, waar eerst zelfs de keizers te voet gingen en dus... gezellig waren.

...
We zijn een gezellige natie. Dat blijkt uit ons organisatorisch vermogen. Trachten andere volkeren zoveel mogelijk personen te stoppen in één bond, wij Hollanders trachten zoveel mogelijk bonden te vereenigen in één persoon. Eer we tien jaar verder zijn, is iedere Nederlander minstens tienmaal georganiseerd, waarvan zeker negen maal gezellig. Daartoe dient voornamelijk de „kunst“. Immers deze is gezellig rekbaar en ook als ze finaal uit mekaar getrokken wordt, blijft ze kunst en is dan eigenlijk pas goed gezellig.

...
Dien en is over 't algemeen geen bijzonder aantrekkelijk karwei. Zelfs 't Vaderland wordt opvallend zeldzaam met genoegen toe wijding en overgave gediend. Alleen boven de rang van tweeden luitenant wordt het dienen en tegelijk het pensioen de moeite waard, welke coincidentie natuurlijk bloot-voetvallig is.

...
Maar twee zaken worden in ons Vaderland met toewijding godied: den Heere Heere en de Kunst. Beiden zijn gezellig, in overeenstemming ten, burgerijvrouwen, koffie met kook en pan met de volksaard, de theelichies, bedaagde kattoffels. Beiden vereenigen de natie, zoals in het rijk der microben: door deeling. Hoe meer kunst, hoe meer bonden afschrijven en uiteen spatten tot talloze kleine bondjes; hoe meer Heere Heere, hoe kleiner het koffiekraansje, kerkje en kuddetje, hoe kleiner zelfs de geestelijke bagage, die wordt meegetorst naar betere gewesten.

...
We zijn een gezellige natie. Daarom zingen we gezellig en we spelen gezellig. We zingen natuurlijk met onze monden, ook al komen het gemoed en 'n zakje met zuurtjes nooit te onpas. We spelen op 'n taal op te beginnen met het klavier der volksconsonantie (oftewel het politieke pierement) tot de rinkelboom, die minder materialistisch is maar dan ook zelden zoveel kwaad stelt.

...
We spelen zelfs nog méér figuurlijk dan in de gezellige werkelijkheid. Een Hollander heeft aanleg voor gezellige symboliek omdat hij tegelijk moreel en apathisch is. Alleen geestdrijvers en aanbidders van abstracties brengen 't tot het sublieme, dat nauw met het ridicule verwant is. De grutten-met-stroop-geestdrift van onze koffie-met-kook-burgerij ontkolkt nog de symboliek van Tollens en domine Laurillard. Als iemand ze tracht op te warmen tot moderner hitte, dan kookt ze over en wordt enkel ridicul, zonder aan het sublieme te herinneren. Enfin, we zingen dus gezellig precies zoals onze voorvaderen het deden, vóór het zingen uitgevonden was.

Van tijd tot tijd zingen we nochtans om 't moeist wedstrijden in de gezellige Selekens

Faillissementen

Opgegeven door Van der Graaf & Co

(Afd. Handelsinformatien.)

Uitgesproken:

Rotterdam, 20 Aug. W. van Bekkum, Wijnstr. 31 Rotterdam. R.-C. mr. R. W. M. van Helten. cur. J. A. van der Lee.

— J. P. Rovers, aanheer, Pottebakkersteeg 5 Rdam. R.-C. als voren, cur. mr. H. Sanders.

— J. van Straten, koopman, Maassluis. R.-C. als voren, cur. mr. W. A. Schippers, Vlaardingen.

— F. van den Bos, tuinder, Oostvoorne, thans verblijvende te Hoek van Holland. R.-C. als voren, cur. H. P. Hermans, Brielle.

— B. J. v. Steyns, Van Oldenbarneveldstraat 11, Rdam en aldaar handelende onder den firma-naam Maison Paulus. R.-C. jhr. mr. G. W. van Viesssen Trip, cur. mr. E. H. J. Heida.

— W. F. van der Bogt, Lischstraat 40, Rotterdam. R.-C. als voren, cur. mr. P. A. N. Houwing.

— J. Stoutjesdijk, ambtenaar bij de posten, Ruivenstraat 112B, Rotterdam. R.-C. mr. D. Lodder, cur. mr. W. M. E. van Rossum.

— A. de Vos, Nieuwe Rubensstraat 66, Rdam. R.-C. als voren, cur. mr. B. P. Smeele.

— K. Samas, kok, Aert van Nesstraat 129, Rdam. R.-C. mr. H. W. M. van Helten; cur. mr. V. van Peski.

— J. Mulwijk, schipper, Goudak. R.-C. als voren, cur. mr. G. Jonker, Gouda.

Opgegeven:

B. S. de Winter, koopman, Snellmanstraat 15, Rotterdam.

J. H. L. Gast, meubelfabrikant te Rotterdam, gehandeld hebbende onder den naam Gast en Hollandse, Speelmanstraat 56.

Geëindigd:

A. van Dijk, timmerman te Rotterdam. H. H. Roeling, sigarenwinkelier te Schiedam.

Uitgesproken:

Middelburg, 20 Aug. W. L. de Bree, aanheer te Middelburg. R.-C. mr. G. F. baron thoe Schwartzberg; cur. mr. C. M. Kegel te Goes.

— M. Geelhoed, aanheer te Middelburg. R.-C. mr. G. F. baron thoe Schwartzberg; cur. mr. C. M. Kegel.

— Fa. M. Geelhoed en W. L. de Bree, aanheers te Middelburg. R.-C. mr. G. F. baron thoe Schwartzberg; cur. mr. C. M. Kegel.

Winschoten, 20 Aug. A. Klok, koopman te Vlagtwedde. R.-C. mr. H. Kuipers; c. E. Post. Almedo, 20 Aug. C. M. Reitsma en D. G. Reitsma, handelende onder de firma Gebr. Reitsma, kooplieden te Enschede. R.-C. mr. J. Leesberg; c. mr. H. A. v. Rossum.

Zutten, 20 Aug. Ph. J. v. d. Heyden, redacteur v. h. Weekblad De Vekker, te Apeldoorn, Griffstraat 6. R.-C. mr. E. Meindersma; c. mej. mr. H. P. Dijk, te Apeldoorn.

— N.V. Jachthaven en Werf Hoornwerk, gevestigd te Zutten, kantoorhoudende aldaar aan het Hoornwerk. R.-C. E. Meindersma; c. mej. mr. G. E. G. E. Bergema.

Tiel, 20 Aug. J. Brenkman, koopman te Horsesen. R.-C. mr. D. G. Kortenaar v. d. Sluys; c. mr. J. v. Nes.

— B. v. Wijk te Waardenburg. R.-C. mr. D. G. Kortenaar v. d. Sluys; c. mr. H. J. W. v. Esvel.

— M. F. Vincent, kleermaker te Wamel. R.-C. mr. D. G. Kortenaar v. d. Sluys; c. mr. E. J. v. Lidth de Jeude.

— H. den Boer, slager te Leeuwen. R.-C. mr. D. G. Kortenaar v. d. Sluys; c. mr. S. Rink.

Vernietigd:

J. Brinkman te Deventer. N.V. Fabrik van Melkproducten De Bommelewaard, te Ammerzoden.

Geëindigd:

J. Diks te Eibergen. J. Legro te Groenlo.

G. Ch. te Lintum te Vragender aem. Lichtenvoorde.

H. J. Gijssers te Apeldoorn.

6

zijn dat niet. Als men in Parijs de zangmethode gevolgd had inplaats van de sport- (oftewel de nep-methode) dan was Holland glorieus voor den dag gekomen inplaats van... enfin inplaats van Hollandisch.

Want in Parijs was 't niet voldoende, dat men hard loopen kon; neen, men moest harder kunnen loopen dan al de andere concurrenten en bovendien moest men nog slimmer zijn dan de jury. Op zangwedstrijden is het, om zoo te zeggen, al ruim voldoende als men hard loopen kan, men hoeft helemaal niet harder te loopen dan de anderen om een Isten prijs te halen en slimmer te willen zijn dan de jury is in de kunstbranche een onovergeeflijke fout, omdat het toch onmogelijk is. Enfin; laatst is er om 't moeist gezongen in Gorkum en de prijzen zijn neergemannaad als ridderorden op 31 Augustus.

...
Laten we 't verloop van het festijn eens op gezellige, maar ietwat telegramstijlige wijze volgen. Wie onderweg in slaap wil sukkel, zoek vooraf een gezellig hoekje en schenke zich een gezellig bakje. De kook leveren wij, rechtstreeks uit Gorkum geïmporteerd.

3e Afd. Vrouwenkoren. Verplicht nummer: „Het lonken van lievende blikken“.

— „Wondre, hemelsche roof!“

Zijn even zoo frisch, en verkwikken als dauw op 't ontkiemende loof“.

Dat begint dus bij uitstek frisch: „Verkwikken op 't ontkiemende loof“ is weliswaar orzinn, maar frische onzin is nog zoo verwerpelijk niet. Immers er is ook oudhakken onzin, gezongen door St. Caecilia te Leerdam:

„Een enkele ster blik al van boven neer.“

Stel uwe es voor, dat die enkele ster eens van boven op blikte of van van beneden neer! Was niet te overkomen geweest. Enfin, verder maar:

Er vliegt een duifken over 't veld dim-don-dijne

en komt naar 't kindje heen gesneld, streelt hem de wang,

koest het zoo lang, dat 't kindje gapen moet.

Ziet uwe, gezellige vrienden en vriendinnen, tachtig jaar geleden deden de duifjes nog van die gezellige dingen, snelden naar kindjes, streelden hem en koosden het; enfin de baby's begonnen er vormdabel van te gapen. De tegenwoordige duiven zitten allemaal in de postduivenclubs, als het tenminste duifjes met veren zijn.

In verband met het bovengstaande wordt het natuurlijk direct donker:

„Heerlijk is de zon verdwenen En in 't westen neergedaald. Lieflijk is de maan verschenen. Die ons zilv'rig bestraalt“.

Dat „zilv'rig bestraalt“ is vast iets als Rontgenbestraling of het Broekhuys-nieuwbal-systeem. Die zon overigens, die verdwenen is en bovendien nog in 't westen neergedaald, lijkt ons niet zoo praktisch. Vervarring in het stamboom-systeem denken we:

Vervolgens: „Morgenzang“. Volgt logisch op de verdwenen zon.

God, in Uw trouwe hoede en wacht Heb ik gerust den ganschen nacht,

En het nu met een strandend oog. Mijn blik naar 't zonlicht aan den boog.

„Hoede en wacht“ mogen den rijmlozen lezer wat geheimzinnig voorkomen; als men gaat bedenken hoe heerlijk die „wacht“ op den ganschen nacht rijmelt, dan wordt hem alles zoo klaar als „'t strandend oog“, dat naar „het zonlicht aan den boog“ koekoelt. En hij zingt trevreden met „Concordia“ uit Zijderveld (25 leden).

„Teurgig kruip uit in haar korfje. Teert nog wat op ouden roem.“

Wereldnieuws

Moordenaars van 14 jaar. — De Parijzer „Matin“ verneemt uit Privas: In de Franche gemeente Bourg-Saint-Andeol heeft zich 'n vreeselijk drama afgespeeld.

Een 14-jarig meisje, zekere Marie Rossignol, had zich verloofd met den 15-jarigen Louis Chiron. Het jeugdige paar zocht zoo spoedig mogelijk te trouwen maar vader Chiron weigerde beslissend daartoe zijn toestemming te verleenen.

Het meisje besloot alsdan den vader van haar verloofde met den weg te ruimen en Dinsdagmorgen wachtte zij hem gewapend met een revolver af. Toen Chiron nog slechts een 3-tal stappen van haar verwijderd was, vuurde zij het wapen af. De kogel drong in het hoofd van den heer Chiron, die bijna op slag gedood werd.

Bij haar aanhouding, betuigde de jeugdige moordenaar met het minste leedwezen over haar misdaad. Zij verklaarde slechts: „Hij wilde ons geluk niet, ik heb hem gedood“.

Weer een auto-ongeluk in de Pyreneeën. — Een auto, komende uit Biarritz en rijdende naar Lourdes, is te Puyo omgeslagen en in een gracht terecht gekomen. De passagiers werden onder het voertuig geslingerd. Het ongeluk is te wijten aan het breken van een stuurstang. Acht van de inzittende personen werden zwaar gewond en moesten naar het ziekenhuis worden overgebracht. De autohagistuurder en een toerist bevinden zich in een hopeeloozen toestand.

103 jaar oud en zijn recht op pensioen kwijt. — Aan John Doonan, 103 jaar oud en 56 jaar lang als straatreiniger in dienst geweest van den districtraad van Cavan (Ulster), is dezer dagen het pensioen ontnomen, dat hij vele jaren lang heeft genoten. Een snuggere bol ontdekte n.l. dat hij indertijd „bij de week“ was aangenomen, en derhalve geen recht had op een jaar-pensioen. John Doonan troostte zich reeds. Hij spaarde wat over, denkt nog slechts enkele jaren te leven en heeft niet veel noodig. Hij gewaagt zelf met dankbaarheid van het zoovele jaren „onrechtmatig“ genoten pensioen.

Muggenvangen in 't groot. — Sommige streken van servis worden thans erg geplaagd door een soort muggen.

Een commissie werd dan ook ingesteld om de plaag te bestrijden met alle mogelijke middelen. Het is echter aan een smid van Belgrado dat de eer toekomt een doelmatig middel gevonden te hebben ter bestrijding van de plaag. Men heeft namelijk op zijn raad een toestel gemaakt dat twee openingen heeft. Lings de eerste wordt een sterk licht uitgestraald, dat men op de plaatsen richt waar de insecten zich verzamelen, b.v. aan een rivier. Zij voelen zich aangetrokken tot het licht en komen in massa op de stralen van den lichtgever af. Dan wordt de tweede kraan geopend en door een machtig zuigtoestel, dat dan in werking gebracht wordt, worden de insecten die zich in den lichtbundel bevinden, in massa opgezogen.

Roofmoord te Gent. — In de Zonder Naamstraat te Gent waren de bureu verwoerd, den tabakswinkel van zekere Julie Verschueren, gedurende twee dagen gesloten te zien. De politie werd verwittigd en toen deze het huis had doen openen vond zij de vrouw dood op haar stoel met een groote wonde boven het rechteroor.

Een geneesheer stelde vast dat de dood veroorzaakt was door invendige bloedstorting te weeg gebracht door een schedelbreuk.

Heel het vertrek was in wanorde. Op de toonbank lag een briefje in 't Vlaamsch geschreven, luidende:

„Terwijl ik slap heb ik mij bestolen. Ik heb haar bedreigd en zij was met een mes gewapend. Ik heb haar met een ijzeren staaf geslagen.“

Het briefje was geteekend: „Een schipper die hier veel verkeerde.“

Maar de dood komt weldra eischen Lust en leven. Zoem, zoem, zoem.“

En van je hela, hola, houdt er den mond maar in! — Isten prijs: 300 punten.

...

Bovenstaande collectie is geen bloemlezing, waarde lezers. We volgden het programma op den voet en sloegen niets over, wat van beter gehalte was en als uitzondering op den gezelligen regel der volslagen idiotie kon gelden.

Volge een zeer korte inventaris van de rest: „Vraagt zich de peizer (!) in dagdroomerij (!)“, „zwelt tot alles betooftend bruisen“, „moedloos donkere nacht“ (met lichtende sterre natuurlijk). „Harpen-ton, nu smeltend zoet voert me een teeler windje toe“ (dachten we al: 't rook tamelijk onfrisch). „de blijde zon, zich schommelend op den plas“, as ie maar niet duizelig wordt). „O Hemelgunst, die ook in ons gemoed uit winteracht weer lente kiemen doet“.

...
Eindelijk... eindelijk (blz. 40) iets bekoorlijks, al is het dan van de toch altijd nog ietwat mufte Heije. Maar tusschen de schimmel van de geletterde vuilnisbelt is het frisch als een hardgele paardenbloem.

...
Ziel! Op goudbetint wiken Daalt de pasgeboren Mei. En al komen er óók regels in voor als: Storm in d'langen (!) wintersnacht. D'aard deed siddren, 't hart deed jagen... wat rheumatiekerig is als het besjeshuis, toch levert Werkendam hier de gunstige uitzondering in het absoluut-fotiele.

...
We zouden zoo kunnen doorgaan, maar zelfs het gezelligste gemoed zou niet tegen 80 pagina's vloerstof bestand blijven. We zetten dus op de rest de stofzuiger, waarna alleen het betere overblijft: Adeste van René de Clerq Kerstlied (middeleeuwsch liedje). De witte sneeuw van Reddingius, de Deerne van Victor de la Montagne, de Boodschap op de Hei van Dirk Troelstra, Morgenidylle van Victor de la Montagne, Nevelvrou (Reddingius), Sneeuw-klokjes (De Genestet), Flieffloederke (Gezelle) en Droomevrouw (Marie Boddaert).

Daarmee is het op, finaal op. De rest kan geveegd worden op één vuilblik en vervolgens wijdingsvol verdwijnen in één en dezelfde aschla. Er is niets, dat zoover voor één en dezelfde inrichting in aanmerking komt als rommel, welke steeds bijzonder gezellig van aard is.

...

Wij Hollanders zijn een gezellig volk. En zich schamen is volstrekt geen gezellige bezigheid. Boetkleeders mogen den mensch niet ontsieren, ze zullen nochtans niet spoedig bij officiële plechtigheden of op koninginnedag gedragen worden.

Toch was het wel goed als onze gezellige burgerij zich langzamerhand eens een tikje ging schamen over de manier, waarop zij haar stem en haar gemoed uitbuit. En onze roemruchte componisten zouden volstrekt niet minder zijn, als ze eens probeerden om niet zoo spoedig geïnspireerd te raken door bombast, die een uur in den wind naar de schimmel riek. Het komt ons voor, dat de zuiverheid van hun werk er alleen bij zou kunnen winnen, als ze hun composities alleen optrukken op reële fundamenteen en niet op vermolmd doodkisten.

De Psychotechniek

door DR. J. SANDER

II.

Ik wil het goede en het slechte in het Taylor systeem nog met een ander voorbeeld duidelijk maken. Taylor voerde op zijn fabriek het taakstelsel in. Hij bepaalde voor elk stuk werk zeer nauwkeurig de tijd, daarvoor was hij noodig. Elk arbeider, die in deze tijd nu dat werk afleverde, kreeg een goede premie boven het vaste loon. Zou werd de tijd voor elk werk thans proefondervindelijk vastgesteld, in tegenstelling met vroeger, toen de arbeiders dat onderling zoo hadden geregeld en afgesproken. Zeer zeker is de door Taylor ingevoerde methode beter en prikkelde de vlijt van den arbeider. Maar nu de keurlijke tijd van de methode. Als we vragen, hoe Taylor dien tijd vaststelde, dan blijkt dat hij een methode toepaste, die neerkomt op een uitknippen van de arbeiders. Hij zocht naar de allerbeste arbeiders uit. Deze moesten bijvoorbeeld moeren draaien. Hiervoor zijn, laat ik aannemen, 50 verschillende handgrepen en onderbewerkingen noodig, alvorens uit het ruwe staafje een moer is gedraaid. Alweer met het horloge in de hand nam hij den tijd op, noodig voor elken handgreep. De som van deze tijden was voor hem het aantal minuten, dat als maximum voor dat stuk werk werd gesteld. Taylor veronachtzaamde hierbij den tijd, die noodig is voor het verplaatsen van het te bewerken stuk, het rusten tusschen de bewerkingen, het veranderen van houding enz. Hij kreeg dus een veel te kleinen tijd. Daarenboven had hij de allerbeste arbeiders genomen, die nog door een extra premie waren aangemoedigd. De arbeider, die nu trachtte in den aangewezen tijd, die op de werkkartaal stond vermeld, de taak te volbrengen, werd afgejakkerd met alle slechte gevolgen op den duur daarvan.

Dit alles komt nu, doordat Taylor alleen het belang van de bedrijfsleiding op het oog had, afschoon hij in zijn geschriften vaak anders beweert. Hij beschouwde den arbeider als een machine, die steeds de grootste capaciteit moest leveren. Het gevolg van het Taylorstelsel was bij de arbeiders: overwerk, overspanning, verbittering, ontevredenheid, zuweloosnessen, langdurige ziekten. De arbeider, die 's avonds overprikte, overspannen en doodmoed thuis kwam zocht afleiding en kwam terecht in de kroeg, waar de alcohol hem bedwelmd, zoodat hij een oogenhik de verbittering tegen het afjakkersysteem vergat. We weten wel, dat de arbeider bij dit Taylorsysteem de kans kreeg veel, zeer veel te verdienen; maar... dat ging ten koste van zijn gezondheid, van zijn leven en al te dikwijls ook ten koste van zijn gezin. Neen, Taylor was de man niet, om alleen een stelsel van wetenschappelijk bedrijfsbeheer in elkaar te zetten. Hij had moeten inzien, dat om van „beheeren“ een ware wetenschap te maken, uitgebreide technische kennis en veelzijdige bedrijfservaring niet voldoende zijn. Daarvoor is in de eerste plaats noodig nauwkeurige kennis der personen, nauwkeurige kennis ook der ziekelijke voorwaarden van den arbeid en der verschijnselen, die hem vergezellen en volgen. Alleen een vakzielkundige, die zich op de psychotechniek heeft toegelegd, is daarvoor berekend en Taylor had dan ook verstandig gedaan, als hij het psychologische werk bij den bouw van zijn systeem aan een of meerdere beroepspsychologen had overgelaten.

Het gevolg van de arbeiders tegen de beschouwingen van Taylor niet naar grondstelling van de mens en machine, zonder persoonlijkheid, zonder wil, zonder temperament, zonder gewoonten, geprotesteerd. En ook de kritiek uit den arbeidershoek, evenals die der psychologen, had Taylor zich kunnen besparen, wanneer hij bijtijds was gaan inzien, dat de toepassing van zijn stelsel in de praktijk vraagstukken van maatschappelijke en morele aard moest opwerpen, waarvan de oplossing een heel wat breeder gezichtskring vereischte dan dien, waarover een ingenieur en bedrijfsleider uiteraard beschikt.

De psychotechniek is nu daar, om dat deel van het werk, dat Taylor niet bij machte was uit te voeren, omdat het hem niet bewust was, te ontwikkelen. Taylor staarde zich blind op de bedrijfsleiding, stelde alle pogingen in het werk om het bedrijfsbeheer zoo economisch mogelijk te doen zijn. De psychotechniek daarentegen begint bij den arbeider, plaatst den arbeider in het middelpunt van zijn onderzoek. De man, die het eerst de psychotechniek gebruikte voor het bedrijf, was een Duitsche-Amerikaan, professor Hugo Münsterberg van de Harvard-Universiteit te Boston. In 1910 was hij gedurende eenigen tijd in Berlijn, waar hij zijn ervaringen mededeelde en denkbeelden ontwikkelde. Om de nieuwe methode van Münsterberg het beste te begrijpen, lijkt 't ons gewenscht voor de lezers een voorbeeld te noemen, door Münsterberg zelf beschreven. Alle wetenschappelijke, theoretische beschouwingen zijn dan overbodig. Uit het voorbeeld blijkt duidelijk, wat met de psychotechniek bereikt kan worden.

In Amerika kwamen veel ongevallen met de elektrische tram in de steden voor; ongevallen waaraan de wagenbestuurders vaak de schuld hadden, zoodat de schadeloosstellingen een enorm hoog bedrag was op de onkostenrekening der maatschappijen. Aan Münsterberg werd nu door de vereeniging voor Arbeiders wetgeving in Amerika, die aan dit punt van de ongevallen een zitting had gewijd, verzocht in zijn laboratorium na te gaan den zeesteligen toestand van de wagenbestuurders. Hij had dus

in dit bepaalde geval niet tot taak om na te gaan, op welke wijze candidaat-wagenbestuurders psychotechnisch gekend moeten worden, maar de aanwezige wagenbestuurders op hun geschiktheid te onderzoeken, speciaal wat betreft het voorkomen van ongevallen. Natuurlijk zou men, wanneer bekend was aan welke psychische (geestelijke) eischen een goed wagenbestuurder moet voldoen, van deze wetenschap partij kunnen trekken bij het aannemen van nieuw personeel. Doch dan maakt dit psychotechnisch onderzoek maar een deel uit van het geheele onderzoek, zij het dan ook een voornaam deel.

Münsterberg behoeftte hij zijn onderzoek niet te laten op gezichtsscherpte, kleurblindheid, gehoor. Hierop was de wagenbestuurder voor de indiensttreding reeds onderzocht. Hij vond tenslotte na bestudering van het beroep van wagenbestuurder, dat het gaat om een samengestelde werking van de opmerkzaamheid, waarmee in het snel wisselende beeld van de straat, de talrijke dingen, als voetgangers, rijtuigen en auto's rekening houdende met hun verschillende snelheden, elk afzonderlijk beoordeeld moeten worden. Er zijn menschen, die, wanneer ze tegenover zoo'n gewemel staan, waarbij de bewegende figuren van rechts en links komen en zelf ingeschakeld zijn in de menschen- en wagenstrom, die zich niet naar de rails maar evenwijdig en vrij beweegt, volkomen in hun handelingen geremd worden en onbewust afwachten willen, hoe elk figuur zich zal verplaatsen. Zij zullen natuurlijk de elektrische tram veel te langzaam laten rijden. Er zijn anderen, die ook bij snel rijden een poosje zich in deze heele verkeersdrukte kunnen inleven, wier opmerkzaamheid echter na korten tijd vermindert en die, terwijl ze naar een zich nog ver weg bevindende hinderpaal kijken, misschien personen niet zien, die vlak voor den wagen in gedachten de rails zullen oversteken. Kortom, er zijn verschillende psychische typen ten opzichte van deze eigenaardige eigenschap, die als een karakteristieke combinatie van opmerkzaamheid en verbeelding kan worden voorgesteld.

De proef, waaraan Münsterberg nu allen onderwierp, moest zoo zijn, dat hij goede wagenbestuurders goede resultaten bereikt werden, bij slechte wagenbestuurders slechte resultaten en bij allen het gevoel wakte, dat de grootst mogelijke overeenkomst had met de sensatie op het voorbalcon van een tram. Münsterberg liet daarvoor cartonbladen maken van 9 c.m. breedte en 26 c.m. hoogte. In het midden van elk carton loopen twee evenwijdige lijnen, die de rails moeten voorstellen met een onderlingen afstand van 1 c.m. De geheele kaart is in vierkante centimeters verdeeld. Binnen de rails liggen ook 26 hokjes, waarin de 26 letters van het alfabet als hoofdletters zijn gedrukt. Ter weerszijden van de rails vinden we dus nog 4 rijen elk van 26 hokjes. In deze hokjes zijn op schijnbaar volkomen onregelmatige wijze de cijfers 1, 2 en 3 gedrukt. Op elk blad zijn ongeveer 100 van die cijfers. De grootste helft er van is zwart gedrukt, de kleinste helft rood. Voor het begin van de proef, worden eerst een paar kaarten aan den wagenbestuurder voorgelegd, waarbij het volgende gezegd wordt: „Die twee evenwijdige lijnen over 't midden van de kaart stellen de rails voor in een straat. Het cijfer 1 is een voetganger, 2 een rijtuig en 3 een auto; het rijtuig gaat tweemaal zoo snel als de voetganger, de auto driemaal. Elke pas van den voetganger wordt door een hokje voorgesteld. De zwarte getallen gaan alle in een richting evenwijdig aan de rails, steken dus de rails niet over. Aan de zwarte cijfers behoort u dus niet te denken. De rode cijfers zijn echter de gevaarlijken. Dit zijn de overstekers, die van links naar rechts en omgekeerd gaan, steeds naar de rails toe. Nu is uw taak de rails van A tot Z te volgen en zoo snel mogelijk te ontdekken, bij welke letter de rode cijfers juist op de rails komen, wanneer de 1 een pas, de 2 twee passen en de 3 drie passen in denzelfden tijd doet. Is de rode 3 bijvoorbeeld 1 hokjes van de rails verwijderd, dan is geen gevaar, want dan is hij na de volgende tijdseenheid nog niet op de rails. Is de rode 3 er 1 of 2 hokjes van verwijderd, dan is dat ook niet gevaarlijk, want dan is hij al over de rails heen. Gevaar is er dus alleen als de rode 1 één hokje, de rode 2 twee hokjes en de rode 3 drie hokjes van de rails is verwijderd. Zoodra u dat gevaar ont-

2	—	3	3	A	2	—	3	1
—	3	—	—	B	—	—	—	2
—	—	1	—	C	3	1	—	—
—	3	1	1	D	—	—	—	1
—	—	—	—	E	—	2	1	—
1	3	—	2	F	1	1	2	3
1	—	2	3	G	1	1	—	3
—	3	—	1	H	1	—	2	3
1	—	2	1	I	1	—	3	—
—	3	—	2	J	1	—	2	3
1	—	2	—	K	1	—	3	—
—	3	—	1	L	1	—	2	3
1	—	2	—	M	2	3	—	—
—	3	—	1	N	1	—	1	—
1	—	2	—	O	3	—	3	2
—	3	—	1	P	—	—	2	1
1	—	2	—	Q	3	—	3	2
—	3	—	1	R	—	—	2	1
1	—	2	—	S	1	—	3	2
—	3	—	1	T	—	—	2	1
1	—	2	—	U	1	—	2	1
—	3	—	1	V	1	—	2	1
1	—	2	—	W	1	—	2	1
—	3	—	1	X	1	—	2	1
1	—	2	—	Y	1	—	2	1
—	3	—	1	Z	1	—	2	1

De vette cijfers stellen de rode cijfers uit den tekst voor.

dekt, noemt u de hoofdletters tusschen de rails, waar 't gevaar optreedt. Let dus nu goed op, denk niet aan de zwarte cijfers, maar wel om de rode, die juist zooveel hokjes van de rails zijn verwijderd als het cijfer bedraagt. Een ieder, die bijgaande teekening, welke zoo'n kaart voorstelt, beschouwt, zal na lezing van bovenstaande direct begrijpen, wat er gevraagd wordt. Op de teekening zijn de rode cijfers voorgesteld als vetgedrukte zwarte cijfers. Zoodra nu de proefpersoon begrepen had, wat van hem gevraagd werd, kreeg hij een toestel voor zich, waarin een stapeltje van 12 kaarten lag. Hij kon zelf door een krukbeweging telkens een band, waarin een open vierkant was aangebracht van 9 c.m. lengte en 6 c.m. breedte, over de kaart bewegen van onderen naar boven. Was hij bovenaan gekomen, dan viel de kaart er uit, de opening in den band was dan weer beneden aan en de volgende kaart werd dan weer doorloopen. De persoon had dus zelf in zijn macht de opening langzaam of vlug over de kaart te laten gaan. De hoofdletters, die hij noemde, werden opgeteekend en de tijd, voor elke kaart gebruikt, gemeten.

Op deze wijze kreeg Münsterberg een uitgebreid materiaal. Er waren personen, die langzaam draaiden, anderen die 't heel vlug deden. Er waren er, die in 't begin vlug zonder fouten draaiden, maar na de 5e of 6e kaart al meer en meer fouten maakten, of door de zwarte cijfers afgeleid werden, dan wel die na 't zien en noemen van één gevaarlijk punt geestelijk stomp waren en gedurende eenigen tijd heelmaal geen gevaarlijke punten meer zagen. Kortom, al die eigenaardigheden en onjuiste toestanden van de wagenbestuurders, die voor het verkeer op de straat zoo noodlottig kunnen worden, kwamen na een korte proef duidelijk voor den dag.

Ik zal den lezer sparen mee te deelen, hoe Münsterberg hieruit nu de eischen haalde, of liever het maximum aantal fouten bepaalde, dat een goed wagenbestuurder nog mag maken. Dat doet hier niet ter zake. Het zal een ieder duidelijk zijn, dat, wanneer wagenbestuurders aan deze of soortgelijke proeven worden onderworpen, er minder ongeschikte wagenbestuurders op de trams zullen rijden. Dit is niet alleen een groot belang voor het publiek en de tramwag-maatschappij, maar ook voor de wagenbestuurders zelf. Immers zij weten nu, dat ze de geestelijke eigenschappen bezitten om alle gevaar te trotseeren. Voor de slechte wagenbestuurders zou het een geluk kunnen zijn geweest, als ze bijtijds waren ongeschikt verklaard. Immers de dood van een ander op je geweten te hebben met een daaraan verbonden strafrechtelijke vervolging is een vengende marteling.

En wat ik nu hier zeg voor trambestuurders, geldt in niet mindere mate voor chauffeurs en stuurlieden. Het zou zeer zeker een daad van wijs beleid zijn, als de vakvereenigingen van hun leden in de toekomst zouden eischen een bewijs van psychotechnische onderzochte geschiktheid, alvorens lid te kunnen worden.

Binnenland

SIGAREN-INDUSTRIE OP URK.

Van vishers tot sigarenmakers.

De Naamloze Vennootschap „Indiana“ v.h. de Gebroeders Solle, sigarenfabrikant te Kampen, heeft thans besloten, tot oprichting van een sigarenfabriek op het eiland Urk. De N.V. heeft daarvoor aangekocht een gebouw, waarvoorheen een vischdroogjerij gevestigd is geweest. De regering heeft aan deze vennootschap subsidie toegezegd. De N.V. is o.a. verplicht om het gebouw te laten veranderen, zoodat het voor een sigarenfabriek doelmatig is ingericht en tevens voor technisch personeel uit Kampen te zorgen, dat bereid is den Urkers het sigarenmaken te leeren. Zoo als bekend is, hebben de sigarenmakersbonden zich steeds tegen dit plan verzet, in verband met de slakte in het bedrijf.

ANTI-REV. GESCHIEDENIS-SCHRIJVERIJ.

Onze corr. te Vlissingen schrijft: De Zeeuw, het christelijk (a.r.) dagblad voor Zeeland begint voor de zooveelste maal een reeks artikelen te schrijven over de geschiedenis en beginselen der S.D.A.P., dat wij zeggen tegen ons. Om te beginnen lezen we in het eerste artikel „Wekte het e n k e l e jaren geleden nog eenige opschudding toen een socialist in de Kamer zijn intrede deed, bij de jongste verkiezing zag de S.D.A.P. zich reeds 22 zetels toegevoegd“. Die enkele jaren, toen niet een maar drie socialist in de kamer kwamen, zijn toch 27 jaren, en die 22 zetels van 1922 zijn er maar 20. 't Zijn misschien kleintjeden, maar als zo'n o n z e geschiedenis wordt geschreven, moet men niet vragen wat er los komt als straks onze beginselen behandeld worden.

DE DIEFSTALLEN TE WOERDEN.

Anderhalf jaar.

De rechtbank te Utrecht veroordeelde de beide gebroeders, die zich verleden week te verantwoordden hadden wegens heling van goederen, gestolen uit het Centraal Magazijn te Woerden, conform den eisch tot 1 jaar en 6 maanden gevangenisstraf, met aftrek van preventie.

OOK VERZOT OP EEN ORANJE-PRETJE.

Onze correspondent te Vlissingen schrijft:

Naar aanleiding der redevoeringen op den Katholieken dag in Limburg, door minister Ruys en Felix Rutten gehouden, waarin onder bedekte verwijzing naar een mogelijk dreigend gevaar voor Limburg, een militairistisch betoog is gehouden, is de Brodasche Conrart bij een terzake kundig Limburger op informatie gegaan, of er eenige reden was voor de veiligheid en het bezit van Limburg te vreezen.

Deze Limburger verklaarde, dat deze nieuwe actie Limburg bij Nederland, gevolgd was van een zekere jalouzie der Limburgsche bevolking op Zeeland, dat het voorrecht had genoten van een Koninklijk bezoek.

Aangenomen dat dit oordeel juist is, dan zit deze afgunst toch zeker alleen in de Limburgsche kringen, waar men voordeel of eer van een dergelijk bezoek te wachten heeft. Want vooral caféhouders en winkeliers maken in zulke dagen goede zaken, en wie graag een lintje in het knoopsgat heeft, maakt als hij zich maar wat op den voorgrond dringt, in zulke dagen een extra kans, zoo'n kleinigheid waarmee de bekende kinderhand gauw is gevuld, te krijgen.

Dat hebben we in Zeeland gezien, waar zelfs de bekende aarts-conservatieve heer Labruin te Goes, die ook als er wat te remmen valt in het eerste gelid staat, nu met vele anderen zijn lintje heeft gekregen, en een serenade bovendien.

Waar in 1920 de Koningin naar het toen z.g. bedriegde 2. Zeeuwsch-Vlaanderen snelde, denkt men nu bijknaar in Limburg, door ook te schreeuwen wat men gestolen zal worden, het Koninklijk gezin plus luister, eer en voordeel in zijn midden te krijgen.

Nog eens, als dat achter de bekende redevoeringen zit, dan blijkt wel duidelijk, waarvoor men de monarchie wil exploiteeren, en dat men hiervoor zonderlinge middelen gebruikt om zijn doel te bereiken.

KASGELDLEENING.

Maximum f 25.000.000.

B. en W. van 's-Gravenhage stellen den Raad voor, te besluiten, ter voorziening in de behoefte aan kasgeld gedurende het vierde kwartaal van 1924 één of meer kasgeldleeningen aan te slaan tot een zoodanig maximum, dat de totale kaschuld op geen enkel tijdstip het bedrag van f 25.000.000 zal te boven gaan.

STAKING BIJ DE SLUISBOUW AAN DE C. C. POLDER.

Men schrijft ons uit Groningen: Maandag brak een staking uit van de metaalsluiters werkzaam aan den bouw van de groote sluis voor dezen polder onder de gemeente Finsterwold.

Geëischt werd de invoering van den 8½-urigen arbeidsdag en een uurloon van f 1.—. Verder uitbetaling van verzuim bij onwerkbaar weer en verzuim bij ziekte zooda als bepaald is in de L. C. O.

Er werd tot heden 10 uren gewerkt tegen 62 cent per uur.

Na drie dagen staking werd door conferentie overeenstemming bereikt. De 8½-urige dag wordt ingevoerd. Verzuim als boven aangegeven zal worden betaald. Het uurloon komt op 75 cent terwijl daarenboven eens per drie weken f 15.— extra zal worden betaald.

Deze staking die stond onder leiding van de Ag. Ned. Bouwarbeidersbond had voor de betrokken arbeiders een zeer gunstig verloop.

DE GEMEENTEGASFABRIEK TE HAARLEM.

Het aandeel van de gemeente in de winst ruim 1½ miljoen l.

Onze Haarlemsche correspondent meldt: De gemeentegasfabriek te Haarlem hebben over 1923 een uitstekend jaar gehad.

Afgeleverd werden ruim 18½ miljoen M³ wat een stijging aangeeft bij het vorige jaar van 6 pct. Bruto winst f 1.192.558,47. Voor afschrijving 370.792. Rente van geldleeningen kosten dit jaar f 242.604,41. f 166.000 werden in het reservefonds gestort. f 5.000 werden gereserveerd voor het aanbrengen van technische verbeteringen ten behoeve der economie van het bedrijf. f 25.000 werden uitgekeerd aan de gemeente wegens aandeel in de kosten der Centrale administratie, zoodat voor uitkeering aan de gemeente overblijft f 501.160,06½ of ruim f 160.000 meer dan het vorige jaar. De bedrijfsrekening wijst een eindejaarsoverblijf van f 2.397.671,15½, de balans f 5.562.231,65. Wanneer het gasprijsvervaling voor zal?

DE VERHONGERDE ZWERVER TE BAARN.

De vice-president van het gerechtshof te Amsterdam, Mr. P. J. Buijveld, vertoefde Weensd. te Baarn om een nader onderzoek in te stellen in het bekende geval van den vergeten zwerver aldaar.

Zooda bekend komt de strafzaak tegen den verantwoordelijken politieagent 30 September a.s. voor het Hof te Amsterdam in hooger beroep in behandeling. Getuigen zijn niet gedaagd.

HIJ VINDT DE CONTRIBUTIE TE HOOG.

Onder dezen titel lezen we in „De Opbouw“, het orgaan van den Ned. Chr. Bouwarbeidersbond, het volgende aan duidelijkheid niets te wenschen overlatende stukje:

„Je moet maar durven! Vorige week ontvingen wij de ledenkaart van Jan de Wolff, stn. 14280, lid van de afd. Wageningen, waarop werd medegedeeld, dat hij bedankte omdat hij de contributie te hoog vindt.“

We konden onze oogen niet gelooven, maar het stond geschreven! Deze persoon betaalde vanaf 5 Januari 1924 tot 19 Juli aan bondscontributie f 10,27 en ontving f 118,74 slakingsuitkering.

Aan de Werkloozenkascontributie betaalde hij f 11,20 en genoot f 20 Werkloz. uitkering.

Ziedaar één van de vele smoesjes, waarmee men zijn lidmaatschap opzegt, hoe wel dit al een zeer treurig beeld is!

Onze bouwarbeiders kunnen gerust zijn, zegt „Ons Beginsel“, in Goede twintig gulden contributie betalen, bijna honderd en vijftig gulden uitkeering ontvangen en dan weglopen, dat komt meer voor. Tot in de beste families.

UIT DEN UTRECHTSCHEN GEMEENTERAAD

Onze correspondent te Utrecht schrijft:

In de zitting van den Raad kwam de voordracht van B. en W. aan de orde tot verhuizing van het credit voor den Arbeiderswoningbouw met f 25.000. Een uitvoerige discussie ontstond zich naar aanleiding van de uitsluiting van een tweetal Arbeiderswoningbouwverenigingen, omdat aldus de wethouder, de huren dezer verenigingen te hoog waren.

Het mocht onzen p.g. Van Dijk gelukken een voorstel aangenomen te krijgen, om de crediten te verleen op een huurbasis van f 3,55. Een voorstel van Van Dijk tot verlaging van den grondprijs voor de bouwvereniging Utrecht waardoor voor deze vereniging de oortzaak der te hoge huren zou vervallen, werd verworpen.

De voordracht werd daarna aangenomen.

Rotterdam

INSPECTIE VAN DEN HAVENARBEID.

Het aantal bezoeken, gebracht aan week- en lijnboort bedroeg 255 en aan algemeene vracht haven 432, totaal 687. Bovendien werden er nog 119 bezoeken gebracht aan terreinen, steigers, en aan nieuwgebouwen en in aanbouw zijnde schepen op scheepswerven, enz.

Het aantal aangiften van ongevallen bedroeg 310. Hiervan kwamen 170 ongevallen voor bij stuwadoorsarbeid, gerangschikt naar de oorzaken, zoodaals in de formulieren vermeld, hiertonder volgen: vallende voorwerpen 54, kantelen, glijdende of rollende voorwerpen 5, slingerende of zwaaiende voorwerpen 5, splinters, spijkers of handijzer 9, handgereedschap, alspijkers of handijzer 8, vallen gelijks, struikelen, uitglijden 16, vallen van een zekere hoogte 8, klommen, verrekken, stooten 58 en vreemd voorwerp in 't oog 2.

Omtrent een aantal ernstige ongevallen kan het navolgende vermeld worden. Door overbelasting van het laadgerei van een binnenschip brak het want, met het gevolg, dat een ijzer-schouwer door den vallenden mast en giek aan het hoofd werd getroffen en eenige dagen later overleed. Terwijl een bootwerker behulpzaam was bij het afkoppelen van een huis van een granaatveiligheid verloor hij het evenwicht en viel in het p.m. 12 M. diepe ruim. Hij was onmiddellijk dood. Een grupper schoot achter een beam, welke op een bootwerker viel. Zwaar inwendig geknust werd hij naar het ziekenhuis vervoerd, waar hij 3 dagen later overleed. Doordat een kantelhaak slipte viel een bootwerker van een laag rails en brak eenige ribben. Een spier, waaraan het blok van een overstoomer was bevestigd, brak en kwam terecht tegen het achterste van een bootwerker, hetwelk brak. Bij het verwerken van rails op een stoomschip bekamen vier bootwerkers een ongeval, van drie werd een voet en van één een hand geknust.

Er kwamen een aantal klachten in, welke alle behandeld werden. Enkele volgen hieronder: 1. Te lange dienst- en werkdagen, ongegrond; 2. idem, gegrond, bijzondere omstandigheden waren de oorzaak, ernstig gewaar-schuld; 3. onvoldoende constructie van lierkoppen, gegrond; 4. geen toezicht bij de ruimen van stoomschepen, gedeeltelijk gegrond, was reeds in voorzien; 5. versperd zijn aan aanlegtrappen voor roeiboeten, kon niet geconstateerd worden; 6. het te diep laden van zeeschepen overgegeven aan de Scheepvaart-Inspectie.

Tegen het hoofd eener stuwadoorschoudering werd ter zake van overtredding van art. 3 van het Werkijdenbesluit (Stuwadoorsver) proces-verbaal opgemaakt (te lange werkdag). Het totaal aantal der te Rotterdam uitgegeven arbeidskaarten 1923-1924 bedroeg ultimo Juli 1923.

Werft abonné's

VIERKANTJES

à 20 woorden 30 cents - 10 stuks f 2.50

Te koop aangeboden.

MATRASSTEL. 3-deelig 33,85. Kapok-bedstellen 15,75. 18,60. houten Ledikanten 5,90. 6,75 Reclamebedstel 9,45 Kapok 69 cts. p. pond. Beddenmatrasj. De Zwaan. Goudscheweg 138-142.

AMEUBLEMENT.

2 fauteuils, 4 zware rugstoelen ter overname, voor spotprijz f 30.—, gemakstoelen f 9,25. Busken, Huetstr. 27a. 2 X belien, Spangren.

TE KOOP:

Handnaai-machine, spotprijz f 10.—, Donkere Winterjas f 8.—, Viool met kist f 10.—, Water-proof-Regenjas f 7.—, Prachtige Demisaal f 8.—, Spotkoopje. Eendrachtstraat 75a. Benedenhuis.

HEERENRIJWIEL.

Wegens omstandigheden ter overname aangeboden een fonkelnieuw rijwiel, Engelsche model, één jaar schriftelijke garantie voor slechts f 65.—. Delft-saauwstraat 11b.

Diversen.

LIVERIGE PERSONEN gevraagd voor verkoop van Spaarboekjes. Bij gebreken geschiktheid, vast salaris. Br. onder no. 5. Bur. van dit Blad.

TE KOOP:

Phaff Trapnaaimachine Mahonie Linnenkast, Theekast, 6 stoelen, Mahonie Schuifafel, Etageer, Vuurstoel en meerdere goederen. Spotprijzen. Alleen Frank, Benthemstr. 44.

Speciale aanbieding

met gelakt zwaar ijzer. Ledikant met Staat draadmattas f 13,95. Beddenmagazijn „De Ooievaar“, Strooveer, bij Hofplein.

TE KOOP EENIGE

COLBERT-OSTUUMS, van prima kwaliteiten in diverse maten. Adr. Kleermakerij, Mauritsweg 42a.

VOOR KOOPJES

In Beidgedoed. Deken-Ledikanten, enz. moet u eens gaan kijken in Cats Beddenmagazijn, Jonkerinstr. 106 over de Boschlaan. Alles is daar spotgoedkoop!!!

HEEFT U STOF?

Wij maken colbert-coutum voor 25 Gld.; demi saison en winterjas 20 Gld. Prima voogeten, zie atalage. V. stalen. Schiedon. Ach no. 5. Bur. van dit Blad.

KUIKENS / 0.35.

hennen, leghorn, boeregoed vanaf f 1,40; Sackkippen vanaf f 1,25. eerste Overmaasche broedrij. C. v. d. Linden, Roggestr. 29, lijn 8.

WIE RUILT

een vrij Benedenhuys (Bloemhof) huur f 5,50, voor een woning omtrek Crooswijk. Br. ond. no. 22. Bur. van dit Blad.

OPRUIMING

KINDERWAGENS opvouwbaar, met Kap en Voetbak 14,85. Lakbak Kinderwagen 23,85. Beddenmagazijn De Zwaan. Goudscheweg 138-142.

MANNEN!!!

Hygienische gummiwanden vanaf 6 voor f 1.—, f v. f 1.— tot 35 en 75 cent per stuk! Afhalen: Zaterdag 3-9 u. n.m.; Dinsdags. Dondersdags 7-10 n.m. J. F. Aubert, Dirk Smitsstraat 26b.

MEUBELKOOPJES.

Wegens opheffing van Meubelfabriek te koop meubelen, meubelen, meubelen f 10.—, Beestelst f 25.—, salomameubelen meubelen alles goedkoop. Eerste klas fabriek. Ged. Slaak 40a. 1 m. b.

TRANSVAALBUURT.